

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti regulace podnikání na finančním trhu

OBECNÁ ČÁST

1. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazům diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Současný právní stav je nutno zejména přizpůsobit novému nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1129 ze dne 14. června 2017 o prospektu, který má být uveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování na regulovaném trhu, a o zrušení směrnice 2003/71/ES (dále též „**nařízení o prospektu**“), které nahrazuje původní směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/71/ES ze dne 4. listopadu 2003 o prospektu, který má být zveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí převoditelných cenných papírů k obchodování a o změně směrnice 2001/34/ES (dále též „**směrnice o prospektu**“), která byla transponována do českého právního řádu zákonem č. 56/2006 Sb. zejména do § 34 a násl. zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**ZPKT**“). V souvislosti s adaptací nařízení o prospektu a v něm obsažených diskrecí byla (dne 9. ledna 2018) publikována veřejná konzultace, která, byť ve výsledku neprokázala zájem, respektive poptávku po využití nabízených diskrecí, pomohla identifikovat v oblastech souvisejících s prospektem a nabízením cenných papírů některé nedostatky, na které je vhodné touto novelou reagovat. Patří mezi ně například neexistence spolehlivé databáze o korporátních dluhopisech v listinné podobě bez prospektu, či nadměrné spoléhání se investorů na (neexistující) dohled České národní banky (dále též „**ČNB**“) v oblasti emisí dluhopisů. Rovněž úprava distribuce v oblasti kapitálového trhu tak, jak byla od 3. ledna 2018 nastavena novelou č. 204/2017 Sb. se ukázala v dílčích ohledech jako příliš přísná. Například nebyla úplně dotazena provazba mezi ZPKT a distribucí doplňkového penzijního spoření, a to včetně otázek souvisejících se správnými poplatky. Zejména pro distributory doplňkového penzijního spoření, kteří jinak nenabízí produkty kapitálového trhu (zejména dluhopisy a investiční fondy), se úprava ukázala jako příliš přísná. Další nedostatky platné právní úpravy jsou spatřovány v nejistotě ohledně úpadku podfondů a podílových fondů, kdy se tato nejistota promítá do dražšího financování se dluhem, ať již bankovními úvěry či dluhopisy. Dílčí nedostatky vyplynuly z veřejné konzultace i ve vztahu k zákonu č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**ZISIF**“), například v oblasti úpravy promotéra, shromáždění podílníků, investičních akcií, depozitářů podlimitních fondů kvalifikovaných investorů, outsourcingu ve vztahu k alternativním aktivům či tolerance nevýznamných chyb v oceňování. Bylo by vhodné pokusit se zmíněné nedostatky touto novelou napravit.

Současný právní stav není v rozporu se zákazem diskriminace, ani není v rozporu s principem rovnosti mužů a žen.

2. **Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně zhodnocení návrhu zákona ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen**

Návrh zákona zejména adaptuje nařízení o prospektu, které nahradilo směrnici o prospektu. Nařízení o prospektu je prvním schváleným předpisem Evropské unie v rámci iniciativy vytváření Unie kapitálových trhů (tzv. CMU, [Capital Markets Union](#)). Nařízení si klade za cíl zejména usnadnit emitentům akcií a dluhopisů přístup na kapitálové trhy. Například pro časté emitenty se usnadňuje vyhotovení jednotlivých prospektů a zkracuje se doba pro jeho schválení orgánem dohledu, tedy Českou národní bankou. Pro drobné emitenty se upravuje jednodušší forma prospektu, tzv. unijní prospekt pro růst. Nařízení o prospektu rovněž reviduje tzv. shrnutí prospektu (*prospectus summary*) tak, aby se jednalo o kratší dokument obsahující klíčové informace pro investory prezentované srozumitelnou formou.

Ve vztahu k problematice nahrazení správních sankcí tresty nebyly v souladu se zásadou subsidiarity trestní represe a obecnými principy trestání v ČR využity diskrece v čl. 33 odst. 1 druhý pododstavec a čl. 38/1/b) druhý pododstavec nařízení o prospektu, které umožňují členským státům, aby stanovily za porušení předmětných práv a povinností trestněprávní sankce. Předkladatel nepovažuje za vhodné trestat porušení právních povinností vyplývajících z nařízení o prospektu v rámci trestního práva a protiprávní jednání definovat jako trestný čin, neboť se domnívá, že společenská nebezpečnost takového jednání není natolik závažná, aby ji muselo upravovat trestní právo. Trestní právo je podle obecné zásady prostředkem ultima ratio a má být použito jako ten nejzazší prostředek ke splnění právní povinnosti, resp. potrestání jejího porušení. V souvislosti s touto diskreční pravomocí neprovedl předkladatel samostatné zhodnocení dopadů, neboť se domnívá, že vzhledem k principům trestání v ČR postačuje toto vysvětlení a zhodnocení.

Protože je nutno transpoziční ustanovení zrušit, poskytuje nařízení o prospektu členským státům lhůtu do 21. července 2019. Z tohoto důvodu je možné adaptaci provést klasickým nezkráceným legislativním procesem.

Při té příležitosti se proto provádějí i další žádoucí změny některých souvisejících zákonů a provádí se i některé potřebné úpravy i v ZPKT.

Nad rámec povinné adaptace tak návrh zákona provádí tyto změny:

- v § 14b ZPKT se působnost zužuje jen na osoby, které jednájí s drobnými zákazníky,
- v § 15d odst. 1 ZPKT se doplňuje transpozice směrnice o garančních schématech, která byla omylem zrušena poslední novelou,
- v § 16 a § 129b ZPKT se doplňuje informační povinnost o krytém zákaznickém majetku,
- v § 17 ZPKT se navrhuje návrat do stavu před 3. lednem 2018 nad rámec povinné transpozice MiFID II,
- dále se opravují chybné odkazy a legislativně- technické chyby.

Navrhuje se provést i drobnou úpravu zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**ZoDluh**“) tak, jak vyplynulo z veřejné konzultace k nařízení (EU) o prospektu a k dalším souvisejícím otázkám uveřejněné na webových stránkách Ministerstva financí ČR¹. Konkrétně se stanovuje povinnost, aby všem emisím dluhopisů byl přidělen ISIN. Tím bude zajištěno, že všechny emise dluhopisů (zejména ty, k nimž nebyl vyhotoven prospekt) budou snadno dohledatelné. Tato potřeba vyplynula mimo jiné i ze zprávy Světové banky o kapitálovém trhu v ČR, rovněž publikované na webových stránkách Ministerstva financí ČR². Současně se jako povinná náležitost emisních podmínek navrhuje stanovit upozornění, že ČNB neprovádí dohled a prospekt schvaluje jen z hlediska úplnosti a nikoli věcné správnosti. Tím by mělo být posíleno odpovědné investování do korporátních dluhopisů, které jsou důležitou součástí kapitálového trhu.

Další změny se provádí v zákoně č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, kde se v položce 65 v bodě 2 provádí oprava odkazu a v dalších bodech se provádí změny nezbytné s ohledem na snahu o harmonizaci distribuce na finančním trhu. Kromě změn reagujících na změnu zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**ZDPS**“) se upravuje výslovně situace, kdy samostatný zprostředkovatel či vázaný zástupce provádí distribuci současně ve více sektorech finančního trhu (konkrétně v oblasti spotřebitelského úvěru, doplňkového penzijního spoření, kapitálového trhu a pojištění).

V zákoně č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále též „**InsZ**“) se výslovně upravuje řešení úpadku souborů majetku bez právní subjektivity, konkrétně podfondu akciové společnosti s proměnným základním kapitálem a podílového fondu. Opět se jedná o otázku, po jejímž řešení trh dlouhodobě volá, zejména z důvodu možného poskytování úvěrů těmito zařízeními (nonsubjektům) či s ohledem na možnou emisi dluhopisů těmito zařízeními.

V ZDPS se provádí harmonizace úpravy distribuce v oblasti penzijních produktů. Zejména se odstraňuje provazba na ZPKT, která se po transpozici směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU, ve znění směrnice 2016/1034 (dále též jen „**MiFID II**“) k 3. lednu 2018 ukázala jako problematická. S ohledem na přechodná ustanovení v délce 24 měsíců je nutné rychlé řešení touto novelou. Jiné změny se v tomto zákoně neprovádí.

¹ <https://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/podnikani-na-kapitalovem-trhu/2018/konzultace-k-narizeni-eu-o-prospektu-a-k-30689>

² <https://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/kapitalovy-trh/podnikani-na-kapitalovem-trhu/2017/zprava-svetove-banky-o-kapitalovem-trhu-29766>: „*Instead, the better promise for corporate securities offerings seems to lie in the small registered and private placement spaces. This Assessment has identified ways that the Czech market could allow a full public offering regime with reduced disclosure requirements according to the amounts raised. Adopting ‘disclosure lite’ for small registered offerings may actually provide better investor protection than currently existing given the growth of the ‘private bond regime’. Enabled by 2012 amendments to the Bonds Act, that essentially remove the CNB from the entire regulatory picture for bond offerings made to fewer than 150 persons, there have been numerous offerings that fall completely below the regulatory radar. Depending with whom one speaks, this is either a ‘great benefit’ or ‘great danger’ to the system. Given that rates offered have reached as high as 12%, it would appear there is notable risk. At the same time, however, it is clear that retail investors purchasing these offerings are ‘on their own’ as the offerings are not regulated. There are some options to address this aspect and also to support small, but official, offerings.*“.

Co se týče novely ZISIF, tak zde se zapracovávají zejména některé připomínky účastníků trhu vzešlé z veřejné konzultace k nařízení o prospektu a k dalším souvisejícím otázkám, které se vztahují zejména k tzv. národní úpravě, tj. právní úpravě, která není povinnou transpozicí směrnic EU. Provádí se zejména tyto změny:

- v § 25 ZISIF se upravuje outsourcing pro fondy kvalifikovaných investorů tak, aby bylo možno obhospodařováním pověřit i osobu, která není regulována pro účely finančních služeb, pokud s tím souhlasí Česká národní banka,
- v § 83 ZISIF se zužují povinnosti depozitáře ve vztahu k fondům kvalifikovaných investorů,
- v § 104, § 107, § 148, § 166 a v § 188 ZISIF se provádí zobecnění a modernizace úpravy tzv. promotéra investičního fondu, tj. osoby, která může rozhodovat o změně obhospodařovatele tohoto fondu (ale i o změně promotéra, administrátora či depozitáře); tato úprava doposud platila jen pro podílové fondy a pro podfondy a pro některé nedostatky stávající úpravy (zejména nutnost schvalování Českou národní bankou) nebyla dosud v praxi příliš využívána, ač byl o její využívání zájem,
- v § 113 ZISIF se zjednodušuje preskriptivní úprava shromáždění podílníků,
- v § 130, § 132 a v § 193 ZISIF se odstraňuje duplicita s nařízením EU o fondech peněžního trhu, v § 204 ZISIF se pak na toto nařízení EU reflektuje obecným pravidlem,
- v § 132 ZISIF se úprava zužuje jen na speciální fondy, protože na fondy kvalifikovaných investorů se vztahovat nemá,
- v § 162 ZISIF se upřesňuje, že investiční akcie jsou zpravidla bez hlasovacích práv, nestanoví-li stanovy jinak),
- v § 169 a v § 169a ZISIF se přesouvá a precizuje obecné pravidlo o podfondech investičních fondů,
- v § 193 ZISIF se upřesňuje, že v prvních 3 měsících existence investičního fondu není potřeba počítat aktuální hodnotu (*net asset value*, NAV),
- v § 193 ZISIF se umožňuje tolerance nevýznamných chyb v oceňování, zároveň prostřednictvím akumulace jednotlivých nevýznamných chyb může vzniknout chyba významná,
- v § 220 ZISIF se navrhuje, aby statut nemusel obsahovat údaje o osobách pověřených činnostmi v rámci administrace investičních fondů,
- v § 239 ZISIF se provádí řada upřesňujících změn, aby ustanovení bylo snadno aplikovatelné a aby bylo v souladu s jinými ustanoveními,
- v § 626 ZISIF se upřesňuje, že tato domněnka platí jen pro nabízení investic do investičních fondů a do zahraničních investičních fondů, nikoli obecně,
- v § 633 ZISIF se úprava zobecňuje, mimo jiné i s ohledem na změny prováděné v InsZ.

Ve vztahu k ZISIF reaguje návrh zákona také na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1131 ze dne 14. června 2017 o fondech peněžního trhu a dále na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2365 ze dne 25. listopadu 2015 o transparentnosti obchodů zajišťujících financování a opětovného použití a o změně nařízení (EU) č. 648/2012, navržené změny jsou u obou nařízení však spíše legislativně-technického charakteru.

Účinnost se navrhuje prvním dnem druhého kalendářního měsíce po dni vyhlášení, aby byla dostatečná legisvakance a aby účinnost nenastala uprostřed měsíce.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Navrhovaná právní úprava je nezbytná zejména z důvodu potřeby adaptovat český právní řád na nařízení o prospektu, tj. odstranit duplicitní úpravu, určit příslušný orgán dohledu a doplnit správní trestání. Další potřebou, kterou je nutno řešit, je odstranění provazby distribuce účastnických fondů na úpravu v ZPKT, která je po jejím zpřísnění již pro tento typ distribuce nevhodná. Také je potřebné vyřešit situaci, kdy distributor působí současně ve více segmentech finančního trhu. Je rovněž vhodné reagovat na některé nedostatky české národní úpravy, která neplyne ze směrnic Evropské unie tak, aby byla posílena konkurenceschopnost českého kapitálového trhu ve vztahu nejen k vyspělým západoevropským úpravám, ale také k úpravám sousedních států a ostatních států v regionu střední a východní Evropy.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona je v souladu s Ústavou založeným ústavním pořádkem České republiky. Ústavní pořádek České republiky neobsahuje specifické právní normy dopadající na oblast kapitálového trhu. Návrh zákona přihlíží zejména k čl. 98 odst. 1 Ústavy, podle kterého lze do činnosti České národní banky zasahovat pouze na základě zákona.

Návrh zákona respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky, např. zásady vyplývající z pojmu demokratického právního státu (čl. 1 Ústavy) a zásadu enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí (čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Dále se zohledňuje to, že vlastnictví zavazuje a že co není zakázáno, je dovoleno.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh zákona je plně v souladu se závazky, které pro Českou republiku vyplývají z jejího členství v Evropské unii. Návrh zákona respektuje evropskou právní úpravu, a to i tehdy, pokud se nejedná o transpozici a jde tedy o tzv. národní úpravu.

Návrh zákona je v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie, se zásadou rovného zacházení, nediskriminace a právní jistoty.

Návrh zákona odpovídá principům, z nichž vychází Smlouva mezi Belgickým královstvím, Dánským královstvím, Spolkovou republikou Německo, Řeckou republikou, Španělským královstvím, Francouzskou republikou, Irskem, Italskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím, Nizozemským královstvím, Rakouskou republikou, Portugalskou republikou, Finskou republikou, Švédským královstvím, Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska (členskými státy Evropské unie) a Českou republikou, Estonskou republikou, Kyperskou republikou, Lotyšskou republikou, Litevskou republikou, Maďarskou republikou, Republikou Malta, Polskou republikou, Republikou Slovinsko, Slovenskou republikou o přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii, jak publikováno sdělením Ministerstva zahraničních věcí ve Sbírce mezinárodních smluv pod č. 44/2004 Sb. m. s. Návrh zákona je v souladu s Dohodou o Evropském hospodářském prostoru.

Hlavním důvodem předložení návrhu je adaptace na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1129 ze dne 14. června 2017 o prospektu, který má být uveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování na regulovaném trhu a o zrušení směrnice 2003/71/ES, se kterým je návrh zákona rovněž zcela slučitelný.

Návrh zákona je rovněž slučitelný s nařízeními, které také dále implementuje, a to s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1131 ze dne 14. června 2017 o fondech peněžního trhu a dále s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2365 ze dne 25. listopadu 2015 o transparentnosti obchodů zajišťujících financování a opětovného použití a o změně nařízení (EU) č. 648/2012.

6. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh zákona je v souladu s Dohodou o Evropském hospodářském prostoru, jakožto i s ostatním primárním a sekundárním právem Evropské unie.

Případné zásahy v oblasti lidských práv novela zákona nepředpokládá.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na státní rozpočet. Z navrhovaného zákona nevyplývá zvýšení nároků na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty, zejména rozpočty obcí a krajů, protože z úpravy nevyplývají povinnosti ani opatření, jejichž zajištění by vyžadovalo vynaložení finančních prostředků. V některých případech může navrhovaná právní úprava znamenat zvýšené náklady pro Českou národní banku.

8. Zhodnocení sociálních dopadů navrhované právní úpravy

Navrhovaná úprava nemá sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

9. Zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy na životní prostředí

Návrh zákona nemá žádné dopady na životní prostředí.

10. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Návrh zákona není v rozporu se zákazem diskriminace, ani není v rozporu s principem rovnosti mužů a žen.

11. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů (DPIA)

Zpracování osobních údajů obsahuje návrh zákona v části šesté týkající se novelizace zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, v ustanoveních upravujících vydávání podnikatelských oprávnění a provoz registru osob oprávněných zprostředkovávat doplňkové penzijní spoření.

Co se týče dopadu na ochranu soukromí či osobních údajů, je nutné si uvědomit, co je podstatou navrhovaných změn. V současnosti zprostředkovávají doplňkové penzijní spoření zprostředkovatelé upravení v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu. Toto dočasné řešení je již v současnosti překonané a nyní tak dochází pouze k oddělení zprostředkování na kapitálovém trhu od zprostředkování doplňkového penzijního spoření.

Návrh zákona tak nepřináší nové zásahy do ochrany soukromí či osobních údajů. Úprava registru osob oprávněných podnikat v oblasti zprostředkování doplňkového penzijního spoření, která je obdobná jako ve všech ostatních sektorech finančního trhu, nemění nic na dosavadní úpravě v této oblasti. Stejný registr a pravidla jeho fungování byl obsažen i v nahrazované úpravě a odpovídá úpravě v ostatních sektorech finančního trhu (spotřebitelské úvěry, kapitálový trh, pojištění a zajištění). S ohledem na novou právní úpravu ochrany osobních údajů se věcně fungování registru mění tak, že se ve prospěch subjektů údajů zpřesňuje doba, po kterou jsou jejich údaje v registru přístupné online.

Změny, které oproti dosavadní právní úpravě návrh zákona předpokládá v procesu vydávání podnikatelských oprávnění zprostředkovatelů, nepředstavují navýšení rozsahu zpracovávaných osobních údajů. Jejich obsahem je totiž nadále posuzování žádostí (samostatní zprostředkovatelé), resp. registrace (vázaní zástupci) orgánu dohledu na finančním trhu, Českou národní bankou.

Samotná změna pojmosloví u registru osob oprávněných zprostředkovávat doplňkové penzijní spoření („registr“ podle novelizované právní úpravy namísto „seznam“ podle dosavadní právní úpravy) neobsahuje věcnou změnu, jde jen o pojmosloví přizpůsobené sjednocené úpravě napříč jednotlivými sektory finančního trhu.

Jak bylo zmíněno výše, dochází k oddělení dosud propojených oprávnění podle zákona ZDPS a ZPKT. V současnosti zprostředkovávají doplňkové penzijní spoření zprostředkovatelé upravení v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu. Do stávajícího „seznamu“ podle ZDPS tak mohou být zapsány pouze osoby, které jsou zapsány do „registru“ podle ZPKT. Pro subjekty údajů to bude znamenat, že pokud budou zprostředkovávat pouze doplňkové penzijní spoření, budou vedeny pouze v registru podle ZDPS. To nemění nic na tom, že budou-li osoby chtít zprostředkovávat produkty podle jiných sektorových zákonů, budou muset být zapsány v registrech podle těchto příslušných sektorových zákonů.

Registr zprostředkovatelů vedený ČNB předpokládá evidenci jak aktuálních, tak i historických údajů o regulované osobě (tj. platných údajů včetně jejich změn). Jedná se tak o analogii údajů vedených v Obchodním rejstříku. Cílem je zde zejména zajistit dostupnost informace o kredibilitě dané osoby a její podnikatelské historii, což přispívá jak k vyšší ochraně spotřebitele, tak i k efektivnějšímu výkonu dohledu.

Správní činnost a postupy ČNB lze hodnotit jako dlouhodobě ustálené a transparentní, včetně náležitého zacházení s osobními údaji, které je ČNB povinna či oprávněna zpracovávat a uchovávat. Předkladateli není znám případ, kdy by hlediska z ochrany osobních údajů správní činnost ČNB vedla k jakémukoli porušování příslušných práv, tím méně pak systematickému. Orgán dohledu je navíc již dnes vázán povinností mlčenlivosti (§ 50 zákona o České národní bance).

Předkládaný návrh respektuje zásadu přiměřenosti a zpracování osobních údajů zakládá pouze v případech, kdy je tak nezbytně nutné k řádnému plnění povinností zákonem stanovených.

12. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná úprava nepředpokládá žádná korupční rizika.

13. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh zákona nemá žádné dopady na bezpečnost nebo obranu státu.

Zkratky

Seznam zkratk právních předpisů

AIFMD	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU ze dne 8. června 2011 o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2003/41/ES a 2009/65/ES a nařízení (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 1095/2010
CRD	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES, ve znění pozdějších předpisů
CRR	Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012
InsZ	Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů
MiFID II	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU (přepřacované znění)
MiFIR	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014 ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení (EU) č. 648/2012
nařízení o prospektu	nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1129 ze dne 14. června 2017 o prospektu, který má být uveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování na regulovaném trhu, a o zrušení směrnice 2003/71/ES
nařízení PRIIPs	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1286/2014 ze dne 26. listopadu 2014 o sděleních klíčových informací týkajících se strukturovaných retailových investičních produktů a pojistných produktů s investiční složkou
NOZ	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
směrnice o prospektu	směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/71/ES ze dne 4. listopadu 2003 o prospektu, který má být zveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí převoditelných cenných papírů k obchodování a o změně směrnice 2001/34/ES
SŘ	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
UCITS	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů

(SKIPCP), ve znění pozdějších předpisů

ZISIF	Zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů
ZPKT	Zákon č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů
ZDPS	Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů
ZoDluh	Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů

Seznam ostatních zkratk

ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K části první, čl. I

Změna zákona o podnikání na kapitálovém trhu

K bodu 1 (§ 1 odst. 1):

Zrušuje se odkaz na veřejnou nabídku, která bude nově upravena v nařízení o prospektu.

K bodu 2 (poznámka pod čarou č. 1):

Zrušuje se odkaz na směrnici o prospektu, neboť ta bude zrušena s účinností ode dne 21. července 2019.

K bodu 3 (poznámka pod čarou č. 2):

Do poznámky pod čarou č. 2 upravující seznam právních předpisů, na něž navazuje ZPKT, se vkládá nařízení o prospektu, u něž uplyne lhůta pro adaptaci dne 21. července 2019.

K bodu 4 [§ 1 odst. 3 nové písmeno l]):

Do § 1 odst. 3 upravujícího působnost ZPKT se vkládá nařízení o prospektu.

K bodu 5 [§ 2 odst. 1 nové písmeno v]):

Na trhu lze identifikovat činnosti, která mají některé materiální znaky zprostředkování, nejsou však pro ně v současnosti oproti jiným sektorům vyžadována povolení nebo registrace u ČNB. Tato činnost není vždy investiční službou, a nemusí tedy podléhat ani povinnosti disponovat příslušným oprávněním k poskytování investičních služeb, ačkoliv s poskytováním investičních služeb úzce souvisí. Poskytovatelé investiční služby přijímání a předávání pokynů jsou sice oprávněni rovněž ke zprostředkování obchodů s investičními nástroji (viz § 4 odst. 4 ZPKT), avšak pro činnosti zprostředkování na kapitálovém trhu nelze bez dalšího dovodit nezbytnost získání oprávnění k poskytování investiční služby přijímání a předávání pokynů a povinnost řídit se s tím souvisejícími pravidly.

K bodu 6 [§ 2a odst. 1 písm. i]):

Upravuje se terminologie v písm. i) s ohledem na připravovanou novelu ZDPS a návrhu zákona o distribuci pojištění a zajištění (ST 48). Osobou, která má povolení ČNB nebo podniká na základě zápisu ČNB do příslušného registru je např. platební instituce, instituce elektronických peněz, vydavatel elektronických peněz malého rozsahu, poskytovatel platebních služeb malého rozsahu, nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru, hlavní administrátor, investiční zprostředkovatel, samostatný zprostředkovatel podle zákona upravujícího distribuci pojištění a zajištění, samostatný zprostředkovatel podle zákona upravujícího spotřebitelský úvěr, samostatný zprostředkovatel podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření, provozovatel platebních systémů s neodvolatelností zúčtování, provozovatel vypořádacího systému s neodvolatelností vypořádání a centrální depozitář.

K bodu 7 (§ 2a odst. 3):

Opravuje se chybný odkaz způsobený zrušením druhé věty poslední novelou (zák. č. 204/2017 Sb.).

K bodu 8 (§ 4 odst. 4):

Stanoví se fikce pro nově regulovanou činnost „zprostředkování obchodů s investičními nástroji“. Z ní plyne, že na tuto činnost se vztáhnou veškerá pravidla pro poskytování investiční služby přijímání a předávání pokynů.

K bodu 9 (§ 10 odst. 1):

Věta za středníkem „jednatelé jednají jako kolektivní orgán“ implikuje, že jednatelé zastupují společnost navenek také kolektivně, což však nebylo úmyslem. Provedená změna má tak pouze vyjádřit, že jednatelé rozhodují kolektivně ve sboru, ale rozhodně není požadavkem, aby zavazovali společnost navenek také společně, čemuž stávající znění nasvědčovalo.

K bodu 10 (§ 10d odst. 3):

Ačkoli doposud bylo možné takový výklad dovodit, precizuje se transpozice čl. 12 odst. 2 MiFID II tak, aby bylo zřejmé, že se jedná o pracovní, nikoli kalendářní dny.

K bodu 11 (§ 14a nový odstavec 3):

Upřesňuje se, že pravidla týkající se odborné způsobilosti, zejména povinnost mít odbornou zkoušku, se vztahují jen na osoby jednající s drobnými zákazníky. Osoby jednající jen s profesionálními zákazníky by měly mít odbornou způsobilost i nadále, nikoli však v rozsahu § 14b ZPKT. Osoby, které jednají výhradně s profesionálními zákazníky, nemusí mít složenou odbornou zkoušku ani nemusí mít maturitu. Tím nejsou dotčena jiná ustanovení měněného zákona, která vyžadují, aby tyto osoby měly nezbytné znalosti, dovednosti a zkušenosti. Dále se sjednocuje terminologie zákona, kdy pojem „odborná způsobilost“ se používá v užším významu pouze ve smyslu § 14b, zatímco je-li hovořeno obecněji, hovoří se o nezbytných znalostech, dovednostech a zkušenostech.

K bodu 12 (§ 15 odst. 4):

Jedná se o opravu v implementaci čl. 24 odst. 9 prvního odstavce směrnice MiFID II. Dosavadní znění mohlo vyvolávat pochyby, zda jsou přípustné podle odstavce 3 jen pobídky, které naplňují podmínky podle odstavce 4.

K bodu 13 [§ 15d odst. 1 nové písmeno f):

Zpřesňuje se transpozice čl. 10 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/9/ES ze dne 3. března 1997 o systémech pro odškodnění investorů, kterým se ukládá informační povinnost obchodníka s cennými papíry. Obchodník s cennými papíry je povinen informovat zákazníka o systému odškodnění zákazníků, kterého je účasten a o rozsahu a výši krytí majetku zákazníka. Obchodník s cennými papíry informuje zákazníka rovněž o krytí majetku zákazníka systémem pojištění pohledávek z vkladů dle zákona o bankách, když v takovém případě nenáleží dle § 130 odst. 7 za majetek zákazníka náhrada z Garančního fondu.

K bodu 14 (§ 17 odst. 2):

Navrhuje se úprava, která jde nad rámec povinné transpozice MiFID II a vrací právní úpravu do stavu před 3. lednem 2018.

K bodu 15 [§ 24 odst. 5 nové písmeno f):

Návrh staví najisto, že na vázaného zástupce, jehož zastoupeným je zahraniční osoba, která poskytuje investiční služby v České republice prostřednictvím pobočky, se rovněž vztahují pravidla dle § 32k písm. a) ve spojení s § 14a odst. 2 ZPKT. Návrh dále v souladu s čl. 35 odst. 8 MiFID II ve spojení s čl. 25 odst. 1 MiFID II uplatňuje povinnosti podle § 14a odst. 2 ZPKT i na pracovníky pobočky, kteří nejsou vázanými zástupci nebo pracovníky vázaného zástupce. Neuplatňování shodných požadavků na odbornost i na pobočky zahraničních obchodníků s cennými papíry (typicky bankovních) by zakládalo významnou nekonzistenci a nerovné „hrací hřiště“ pro české obchodníky.

K bodu 15 (§ 25 odst. 1):

Sjednocuje se úprava ZPKT s právní úpravou platnou podle zákona o bankách, aby nebyla neodůvodněná nerovnost mezi „bankovními“ a „nebankovními“ obchodníky s cennými papíry. Jde o dikci v souladu s čl. 57 posledním pododstavcem Smlouvy o fungování EU. Shodnou úpravu obsahuje také zákon o pojišťovnictví a zákon o platebním styku.

K bodu 16 (§ 25 nový odstavec 1):

Navrhovaný bod promítá pro oblast investičních služeb pravidlo podle čl. 57 Smlouvy o fungování Evropské unie, podle něhož se právo volného poskytování služeb v Evropské unii bez zřízení pobočky resp. usazení týká služeb poskytovaných dočasně. Pro trvalou hospodářskou přítomnost se obecně vyžaduje usazení v dotčeném členském státě, což umožňuje lepší výkon práv klientů i lepší výkon dohledu v místě, kde je služba poskytována. Tyto důvody ale neplatí pro služby vybraným velkým klientům (profesionálním zákazníkům ze zákona). Ve spojení se skutečností, že pro oblast investičních služeb dosud ČR nepožadovala usazení vůbec, je rozumné v této chvíli neuplatňovat požadavek pro případ služeb profesionálním zákazníkům, kteří mohou sami kvalifikovaně posoudit, či služby a kde a za jakých podmínek využijí. Profesionálními zákazníky ze zákona jsou podle § 2a v zásadě finanční instituce, stát, mezinárodní organizace a velké korporace, které nejsou malým a středním podnikem.

K bodu 17 a 18 [§ 28a odst. 1 písm. g) bod 3, § 30 odst. 1 písm. g) bod 3 a § 30 odst. 2 písm. d) bod 3]:

Sjednocuje se terminologie zákona, kdy pojem „odborná způsobilost“ se používá v užším významu pouze ve smyslu § 14b, zatímco hovoří-li se obecněji, použije se obrat „nezbytné znalosti, dovednosti a zkušenosti“.

K bodu 19 [§ 30 odst. 2 písm. f)]:

Návrh staví najisto, že žadatel má mít zřízenou datovou schránku podnikající fyzické osoby a nikoliv datovou schránku fyzické osoby. Návrh dále řeší problémy z praxe, kdy žadatelem je fyzická osoba dosud nepodnikající, a tedy se jedná o žadatele, který nemůže při podání žádosti vyhovět požadavku na zřízenou datovou schránku podnikající fyzické osoby.

K bodu 20 (§ 30b odst. 4):

Ustanovení především řeší situaci, kdy žadatelem o povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry je investiční zprostředkovatel. V případě udělení povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry není dosud zánik dosavadního povolení investičního zprostředkovatele náležitě řešen. Návrh dále doplňuje jiné standardní důvody zániku povolení k činnosti investičního zprostředkovatele po vzoru jiných osob [obdobná úprava např. v § 62 odst. 1 písm. c) zákona o platebním styku].

K bodu 21 (§ 32 odst. 5):

Upřesňuje se, že pravidla týkající se odborné způsobilosti, zejména povinnost mít odbornou zkoušku, se vztahují jen na osoby jednající s drobnými zákazníky. Osoby jednající jen s profesionálními zákazníky by měly mít odbornou způsobilost i nadále, nikoli však v rozsahu § 14b ZPKT. Osoby, které jednají výhradně s profesionálními zákazníky, nemusí mít složenou odbornou zkoušku ani nemusí mít maturitu. Tím nejsou dotčena jiná ustanovení měněného zákona, která vyžadují, aby tyto osoby měly nezbytné znalosti, dovednosti a zkušenosti.

K bodu 22 [§ 32a odst. 1 písm. a)]:

Opravuje se chybný odkaz.

K bodům 23 až 28 [nadpis části čtvrté, zrušení nadpisu hlavy I v části čtvrté, nové § 34 a 35, zrušení poznámky pod čarou č. 7, zrušení § 35a a 35b a zrušení hlavy II v části čtvrté, tj. § 36 až 36m]:

Ruší se stávající transpozice směrnice o prospektu s ohledem na nové nařízení o prospektu, které tuto úpravu přebírá. S touto změnou souvisí i změna názvu části čtvrté tak, aby odpovídala zachovanému legislativnímu textu.

§ 34 je původní § 36b, přesunutý na uprázdněné místo v zákoně. Toto ustanovení je zároveň transpozicí čl. 11 nařízení o prospektu. Do ustanovení byl také pro lepší přehlednost vložen odkaz na nařízení o prospektu, neboť prospekt ani shrnutí prospektu není nikde v zákoně definováno, a tedy je třeba, aby bylo jasné, že se jedná o prospekt podle nařízení o prospektu.

K § 35 - jedná se o transpozici čl. 41 odst. 4 nařízení o prospektu, který požaduje zavedení mechanismu k hlášení u zaměstnavatelů, na které se vztahují zákazy nebo povinnosti podle nařízení o prospektu, a to pro jejich zaměstnance.

K bodu 29 (§ 39 odst. 8):

Jedná o opravu chybného odkazu.

K bodu 30 [§ 48 odst. 1 písm. i) bod 3]:

Ruší se odkaz na zrušovaný § 57 a nahrazuje se odkazem na nařízení o prospektu.

K bodu 31 (§ 50c odst. 2):

Upravuje se odkaz, změna reaguje na zrušovaný § 63a (materiálně přesunut do § 73m).

K bodu 32 (zrušení druhé a poslední věty v § 56 odst. 5):

Zrušením druhé věty se zpřesňuje transpozice a dále se ruší odkaz na zrušovaný § 57.

K bodu 33 (zrušení § 57):

Ruší se stávající transpozice směrnice o prospektu s ohledem na nové nařízení o prospektu, které tuto úpravu přebírá.

K bodu 34 (zrušení § 63a):

Obsah zrušovaného ustanovení se přesouvá do nového § 73m s tím, že se provádějí změny zpřesňující transpozici.

K bodu 35 [§ 65 odst. 1 písm. a)]:

Tento novelizační bod souvisí se zrušením § 57, tedy stávající transpozice směrnice o prospektu s ohledem na nové nařízení o prospektu, které tuto úpravu přebírá.

K bodu 36 (§ 69 odst. 6):

Zrušením poslední věty v odst. 6 se zpřesňuje transpozice obchodování v mnohostranném obchodním systému.

K bodu 37 (§ 71 odst. 4):

Provádějí se změny, kterými se upřesňuje transpozice.

K bodu 38 (zrušení nadpisu § 73):

Zrušení nadpisu reaguje na obsahovou změnu § 73, kterou se zpřesňuje transpozice čl. 18 odst. 5 MiFID II.

K bodu 39 (§ 73 nové odstavce 2 a 3):

Provedenou změnou se zpřesňuje transpozice čl. 18 odst. 5 MiFID II.

K bodu 40 (§ 73f odst. 6):

Provádějí se změny, kterými se upřesňuje transpozice.

K bodům 41 a 42 (§ 73g odst. 6):

Odstraňuje se nežádoucí *goldplating* nad rámec povinné transpozice.

K bodům 43 a 44 (zrušení nadpisu § 73h a § 73h nové odst. 2 a 3):

Provádějí se změny, kterými se upřesňuje transpozice.

K bodu 45 (vlození nového § 73m):

Do nového § 73m se přesouvá obsah zrušovaného ustanovení § 63a s tím, že se provádějí změny zpřesňující transpozici MiFID II.

K bodu 46 (§ 91):

Evidenci státních dluhopisů může kromě Ministerstva financí podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, vést i jiná osoba. Evidence státních dluhopisů je podle rozpočtových pravidel samostatnou evidencí. Ustanovení § 91 se tak mění v tom smyslu, že zaknihované státní dluhopisy, byť by je nevedlo v evidenci přímo ministerstvo ale jiná osoba, nemusejí být evidovány v centrální evidenci zaknihovaných cenných papírů.

K bodu 47 (§ 116 odst. 1):

Jedná se o upřesnění, které osoby se považují za osoby s řídicí pravomocí.

K bodu 48 (§ 118 odst. 2):

Ustanovení transponuje čl. 4 odst. 7 směrnice o transparentnosti, k jehož provedení má být vydáno prováděcí nařízení Komise, které však doposud nebylo publikováno v Úředním věstníku EU. Toto prováděcí nařízení má nabýt účinnosti dne 1. ledna 2020 a použije se poprvé v účetním období, které započne v roce 2020 nebo později.

K bodu 49 [§ 119c odst. 2 písm. a)]:

Ruší se stávající úprava s ohledem na nové nařízení o prospektu, které tuto úpravu přebírá.

K bodu 50 (§ 122a odst. 2):

Opravuje se chybný odkaz.

K bodu 51 (§ 127d odst. 2):

Upřesňuje se odkaz na nařízení EU.

K bodu 52 (vlození nového § 129b):

Stanovuje se povinnost obchodníka s cennými papíry předkládat informaci o výši zákaznického majetku, ze kterého je prováděn výpočet na nárok náhrady podle § 130 odst. 9 Garančního fondu a jeho prostřednictvím též Ministerstvu financí. Smyslem úpravy je, aby Garanční fond i Ministerstvo financí byli informováni o celkové výši krytého majetku. Navrhuje se roční plnění informační povinnosti; obchodník s cennými papíry je povinen splnit informační povinnosti vůči Garančnímu fondu do konce měsíce následujícího po kalendářním roce, za který je povinnost plněna. Stejná informační povinnost je stanovena pro investiční společnosti a zahraniční osoby účastníci se záručního systému zabezpečovaného Garančním fondem.

Na základě těchto informací bude Garanční fond schopen efektivněji řídit svou likviditu a způsob investování svých prostředků. Rovněž regulátor může obdržená data využít pro nastavení cílové částky, které by měl Garanční fond dosáhnout, a případnou změnu výpočtu pro placení příspěvků do Garančního fondu.

Garanční fond poskytne obdržené informace ohledně krytého majetku Ministerstvu financí. S ohledem na lhůtu ke splnění informační povinnosti stanovenou na konec ledna, předá Garanční fond obdržené informace Ministerstvu financí zpravidla v průběhu února.

Podrobnosti, formu, způsob a strukturu plnění informačních povinností stanoví vyhláška Ministerstva financí dle zmocnění v § 199 odst. 1.

K bodům 53 a 54 [§ 135 odst. 1 zrušení písmen h) a i) a doplnění písmene za):

Ruší se odkaz na osoby doposud upravené v ustanoveních, která transponovala směrnici o prospektu a současně se doplňují osoby, kterým nařízení o prospektu ukládá povinnosti nebo stanoví zákazy.

K bodu 55 [§ 135a odst. 6 písm. c) a d) a odstavec 7):

Opravují se chybné odkazy.

K bodu 56 (§ 135b odst. 2):

Jedná se o legislativně technickou opravu nesprávného odkazu na článek 15 nařízení CRR v souladu s čl. 110 odst. 2 směrnice CRD.

K bodu 57 [§ 136 odst. 1 písm. m):

Zpřehledňuje se celé ustanovení. Zároveň se vkládá nová možnost České národní banky uložit opatření podle nařízení o prospektu (uveďeno jakožto bod 6 tohoto písmene).

K bodu 58 (§ 137 odst. 4):

Precizuje se transpozice MiFIR tak, aby nebyla neodůvodněná odchylka mezi produktovými intervencemi podle nařízení PRIIPs a podle MiFIR.

K bodu 59 (§ 146 odst. 7):

Odstraňuje se nadbytečný odkaz, čímž dochází ke zpřesnění tohoto ustanovení.

K bodu 60 (nový § 149b):

Jedná se o adaptaci zákona na čl. 20 odst. 8 a čl. 22 odst. 8 nařízení o prospektu.

K bodu 61 (§ 149e zrušení odstavce 3):

Ruší se ustanovení, kam byla transponována směrnice o prospektu.

K bodu 62 [§ 151 odst. 1 písm. za):

Jedná se o legislativně technickou opravu duplicity.

K bodu 63 (§ 152 odst. 5):

Odstraňuje se odkaz na zrušenou poznámku pod čarou.

K bodu 64 (§ 154 odst. 3):

Navrhovanou úpravou, která představuje doplnění transpozice čl. 119 odst. 3 směrnice CRD, se zavádí povinnost poskytnout orgánu dohledu informace potřebné pro výkon dohledu na konsolidovaném základě rovněž pro dceřiné podniky definované nařízením CRR tuzemského ovládajícího obchodníka s cennými papíry, zahraničního ovládajícího obchodníka s cennými papíry, zahraniční ovládající banky, finanční holdingové osoby, smíšené finanční holdingové osoby nebo smíšené holdingové osoby, které nejsou zahrnuty do dohledu na konsolidovaném základě.

K bodu 65 [§ 157 odst. 1 písm. h) a § 162 odst. 1 písm. g]):

Upravují se odkazy a zpřesňuje se transpozice.

K bodu 66 (§ 157 odst. 3):

Ruší se přestupky, které odkazovaly na úpravu, kam byla transponována směrnice o prospektu.

K bodu 67 (§ 159 odst. 1):

Upřesňuje se odkaz tak, aby byl odkaz na nařízení v jeho platném znění.

K bodu 68 (§ 159 odst. 2 až 4, § 161 odst. 1, § 174 odst. 2 a 3, § 175 odst. 1, § 176 odst. 1 a § 178 odst. 1):

Sjednocuje se terminologie.

k bodům 69 až 71 (§ 159 zrušení odstavce 4, odst. 5 a nový odstavec 159a):

Jedná se o opravu v implementaci, neboť čl. 63 (2) (f) nařízení CSDR vyžaduje v případě fyzické osoby nejvyšší správní peněžitou sankci ve výši alespoň 5 milionů EUR. Z hlediska systematiky zákona (a sankcí) se jeví jako vhodnější přesunout stávající § 159 odst. 3 do nového § 159a.

K bodu 72 (§ 161 odst. 1 a § 178 odst. 1):

Jedná se o upřesnění transpozice MiFID II a MiFIR, aby tato ustanovení zahrnovala i rozhodnutí o *product intervention* přijaté orgánem ESMA (např. ve vztahu k CFDs a binárním opcím).

K bodu 73 (nový § 161b):

Vkládá se nový § 161b, který upravuje přestupky fyzických osob za porušení nařízení o prospektu a který je transpozicí čl. 38 odst. 1 písm. a) tohoto nařízení. Horní hranice výše pokuty za porušení tohoto nařízení je stanovena čl. 38 odst. 2 písm. e) nařízení o prospektu a při přepočtu na koruny české byl použit kurz k 20. červenci 2017 (26,040 Kč/EUR). Dále se jedná o transpozici čl. 38 odst. 2 písm. c) nařízení o prospektu. Orgán dohledu, tedy ČNB, použije při výpočtu horní hranici ve výši dvojnásobku neoprávněného prospěchu, lze-li její výši zjistit, a přesahuje-li částku 18 228 000 Kč.

K bodu 74 (§ 162 odst. 3):

Ruší se přestupky, které odkazovaly na úpravu, kam byla transponována směrnice o prospektu.

K bodu 75 (§ 163 odst. 6):

Dochází ke sjednocení horní hranice výše pokuty za tento přestupek právnické a podnikající fyzické osoby tak, aby byla stanovena ve stejné výši, jako je nyní za shodný přestupek u fyzické osoby, tedy v částce 5 000 000 Kč.

K bodu 76 [§ 166 odst. 1 písm. f]):

Jedná se o opravu zákonného textu, neboť v ustanovení, na které § 166 odst. 1 písm. f) odkazuje (tedy v § 32 odst. 4), se hovoří o tom, že investiční zprostředkovatel vede evidenci přijatých a předaných pokynů týkajících se poskytovaných investičních služeb, nikoli deník obchodníka s cennými papíry.

K bodu 77 [§ 166 odst. 1 písm. j)]:

Jedná se o legislativně technickou opravu odkazu.

K bodu 78 [§ 168 odst. 1 písm. f)]:

Jedná se o legislativně technickou opravu odkazu.

K bodu 79 [§ 168 odst. 2 písm. l) až r)]:

Jedná se o doplnění transpozice čl. 18 odst. 5 a 70 odst. 3 písm. a) MiFID II.

K bodu 80 [§ 168 odst. 3 písm. n)]:

Jedná se o legislativně technickou změnu v souvislosti se změnami provedenými v § 73h.

K bodu 81 [§ 168 odst. 3 písm. o) až u)]:

Jedná se o doplnění transpozice čl. 18 odst. 5 a 70 odst. 3 písm. a) MiFID II.

K bodu 82 (§ 174 odst. 1):

Upřesňuje se odkaz tak, aby byl odkaz na nařízení v jeho platném znění.

K bodu 83 (§ 176 nový odstavec 3):

Jedná se o opravu v implementaci, neboť čl. 63 (2) (e) nařízení CSDR vyžaduje i v případě podnikající fyzické osoby nejvyšší správní peněžitou sankci ve výši alespoň dvojnásobku zisku realizovaného následkem porušení předpisů, pokud jej lze stanovit.

K bodu 84 [§ 177 odst. 1 písm. a) až c), § 179 odst. 1, § 180 odst. 1 písm. a) až c) a § 181 odst. 1 písm. a) a b)]:

Jedná se pouze o legislativně technickou změnu za účelem harmonizace terminologie.

K bodům 85 a 86 [§ 177 nový odst. 6 písm. a) a zrušení písmene b), § 182 odst. 4]:

Jedná se o legislativně technické opravy.

K bodu 87 (§ 183):

Vkládá se nové znění § 183, který upravuje přestupky podnikajících fyzických osob a právnických osob za porušení nařízení o prospektu a který je transpozicí čl. 38 odst. 1 písm. a) tohoto nařízení. Horní hranice výše pokuty za porušení tohoto nařízení je stanovena čl. 38 odst. 2 písm. c), d) a e) nařízení o prospektu a při přepočtu na koruny české byl použit kurz k 20. červenci 2017 (26,040 Kč/EUR). Orgán dohledu, tedy ČNB, použije při výpočtu horní hranici ve výši dvojnásobku neoprávněného prospěchu, lze-li její výši zjistit, anebo hranici danou procenty z celkového ročního obrátu právnické osoby, přesahují-li takto vypočtené částky částku 18 228 000 Kč a je-li potřeba tuto hranici zvýšit.

K bodu 88 [§ 192a odst. 1 písm. l):

Tímto novelizačním bodem dochází k ustanovení České národní banky jakožto příslušného orgánu ve vztahu k nařízení o prospektu. Jedná se o implementaci čl. 33 odst. 1 nařízení o prospektu.

K bodu 89 (§ 199 odst. 1):

Navrhuje se doplnění zmocnění ministerstva pro vydání vyhlášky, kterou se stanoví podrobnosti, způsob a struktura plnění informační povinnosti ohledně zákaznického majetku.

K bodu 90 (§ 199 odst. 2):

Do výčtu se doplňuje chybějící ustanovení.

K části druhé, čl. II

Změna zákona o bankách

K § 1 odst. 3 písm. i):

S ohledem na to, že jednotlivé sektorové zákony upravující distribuci různých finančních služeb vyžadují k jejich zprostředkování zvláštní oprávnění, stanoví se na jisto, že finanční makléřství (spočívající ve zprostředkování pojištění nebo zajištění, spotřebitelského úvěru nebo doplňkového penzijního spoření) může banka vykonávat pouze tehdy, pokud je držitelem příslušného oprávnění podle zvláštní sektorové úpravy.

K části třetí, čl. III

Změna zákona o dohledu nad kapitálovým trhem

K bodu 1 (poznámka pod čarou č. 41):

Do poznámky pod čarou č. 41 upravující seznam právních předpisů, na něž navazuje ZDKT, se vkládá nařízení o prospektu, u něž uplyne lhůta pro adaptaci dne 21. července 2019.

K bodu 2 [§ 8 odst. 1 písm. a)]:

Jedná se upřesnění, že ČNB má pravomoc vyžadovat informace potřebné pro výkon dohledu nad kapitálovým trhem od každého, tedy i od poskytovatelů veřejně dostupné telefonní služby.

K bodům 3 a 4 (§ 13 odst. 3 a 4):

Není důvod ukládat zákonem ČNB, co má uveřejňovat na svých webových stránkách, nejde-li o transpozici. Jde o odstranění nežádoucího *goldplatingu*.

K bodu 5 (poznámka pod čarou č. 43):

Do poznámky pod čarou č. 43 upravující právních předpisy, jejich porušení je možné oznámit ČNB prostřednictvím mechanismu hlášení, se vkládá nařízení o prospektu.

K části čtvrté, čl. IV

Změna zákona o dluhopisech

K bodům 1 až 4 [§ 2 odst. 4, § 6 odst. 1 písm. i), j), nové písmeno k), § 6 odst. 4 a § 9 odst. 1 písm. j)]:

Stanovuje se povinnost, že všechny emise dluhopisů musí mít povinně ISIN. Tím bude zajištěna jejich evidence a dohledatelnost. Tyto změny je však nutno provázat se změnou § 6 a výslovně stanovit, že identifikační číslo dluhopisu je nezbytnou náležitostí dluhopisu.

K bodu 5 [§ 9 odst. 1 nová písmena n) a o)]:

Jako povinná náležitost emisních podmínek se doplňuje varování, že ČNB zpravidla nevykonává dohled nad emisí dluhopisů a jejich emitentem (to neplatí, je-li emitentem banka či v rozsahu dohledu podle nařízení o prospektu). Dále se doplňuje, že ČNB prospekt schvaluje jen z hlediska úplnosti a nezkoumá například schopnost emitenta splácet. Pro úplnost lze upozornit na aktuální praxi na poli schvalování prospektu, která je taková, že navrhované „prohlášení“ je nově uvedeno jak v odůvodnění rozhodnutí o schválení prospektu, tak i v samotném textu prospektu.

K části páté, čl. V

Změna zákona o správních poplatcích (položka 65)

K bodu 1 (bod 2):

Upravuje se odkaz v písmeni d). Jde o legislativně-technickou změnu.

K bodům 2 až 18 (položka 65 přílohy body 9, 10 a 11 a poznámky):

V souvislosti s oddělením oprávnění ke zprostředkování doplňkového penzijního spoření od zprostředkování investičních produktů a služeb se

- a) zrušují poplatky za udělení a prodloužení oprávnění k distribuci doplňkového penzijního spoření pro obchodníky s cennými papíry, investiční zprostředkovatele a jejich vázané zástupce a vázané zástupce penzijní společnosti,
- b) zavádějí poplatky za udělení a prodloužení oprávnění ke zprostředkování doplňkového penzijního spoření pro samostatné zprostředkovatele a vázané zástupce podle zákona o doplňkovém penzijním spoření,
- c) mění zařazení jednotlivých správních poplatků s cílem zlepšit přehlednost a konsistenci celé poplatkové struktury a
- e) snižují poplatky splatné zprostředkovateli za prodloužení oprávnění k činnosti podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu, zákona o spotřebitelském úvěru, zákona o distribuci pojištění a zajištění a zákona o doplňkovém penzijním spoření.

K části šesté, čl. VI

Změna insolvenčního zákona

K vložení nového dílu 3 (§ 388a až § 388c):

Předmětná ustanovení narovnávají současný nejasný stav, kdy do českého právního řádu byla v rámci přijetí ZISIF zavedena nová možnost investování do investičních fondů skrze akciové společnosti s proměnným kapitálem (tzv. SICAV), které mohou vytvářet podfondy, avšak tato nová úprava nebyla jakkoliv upravena insolvenčními předpisy. Vzniká tu tedy mezi subjekty podílejícími se na činnosti akciových společností s proměnným kapitálem a podfondů nejistota ohledně postupu v případě, že by u podfondu došlo ke vzniku úpadkové situace dle insolvenčních předpisů.

Navržená právní úprava řeší praktické problémy zejména věřitelů a investorů různých podfondů vytvořených jednou akciovou společností s proměnným základním kapitálem, jejichž postavení je v současné době nejisté. Tyto subjekty sice mají právními předpisy garantováno oddělení jmění podfondu od akciové společnosti s proměnným základním kapitálem a od ostatních podfondů, avšak faktický úpadek jednoho z podfondů může způsobit právní úpadek akciové společnosti s proměnným základním kapitálem, a tedy i omezení činnosti ve vztahu k ostatním podfondům, které nejsou v úpadku, což je stav, který je negativní a zákonodárcem nezamýšlený.

Podfondy jsou účetně a majetkově oddělené části jmění akciové společnosti s proměnným základním kapitálem. Je přitom právními předpisy stanoveno, že k uspokojení pohledávky věřitele nebo akcionáře za akciovou společností s proměnným základním kapitálem vytvářející podfondy, která vznikla v souvislosti s její investiční činností v rámci určitého podfondu, lze použít pouze majetek v tomto podfondu. Majetek v podfondu nelze použít ke splnění dluhu, který není dluhem téhož podfondu.

Vzhledem k tomu, že jedna akciová společnost s proměnným základním kapitálem může vytvořit více podfondů, jakož i vzhledem k tomu, že taková akciová společnost s proměnným základním kapitálem může sama vlastnit majetek neinvestiční povahy, který není přičitatelný žádnému podfondu (zejména upsaný zapisovaný základní kapitál akciové společnosti s proměnným základním kapitálem), je nutné, aby na takovou právní konstrukci reagoval i insolvenční zákon. Jednotlivé podfondy se totiž mohou dostat do úpadku (pokud například používají k investování zčásti i cizí zdroje – úvěry a zápůjčky, či se mohou vlivem investic teoreticky dostat do platební neschopnosti), přičemž za účinnosti stávající právní úpravy by v případě úpadkového stavu u jednoho podfondu vznikly zahájením insolvenčního řízení vůči akciové společnosti s proměnným základním kapitálem negativní důsledky (omezení dispozičního oprávnění a další činnosti) i pro ostatní podfondy, které se v úpadkové situaci nenacházejí.

Navržená úprava tak přiznává podfondům a podílovým fondům, tedy subjektům bez právní osobnosti, procesní subjektivitu pro účely insolvenčního řízení. Tyto non-subjekty nadále nebudou obecně nositeli právní osobnosti z hmotně-právního pohledu. Procesní subjektivita jim bude přiznána pouze účelově pro tento specifický druh řízení, aby se mohly stát jejím subjektem, resp. procesní stranou v řízení, která má procesní práva a povinnosti a je rovněž nositelem procesní způsobilosti. Investiční společnost (obhospodařovatel) tak nebude subjektem insolvenčního řízení, a tím bude vyřešen infamační postih společnosti a faktická nemožnost obhospodařování fondů.

S ohledem na podobnost s podfondy se obdobná úprava navrhuje i ve vztahu k podílovým fondům.

K části sedmé, čl. VII a VIII

Změna zákona o doplňkovém penzijním spoření

Obecně:

Cílem novelizace ZDPS je sjednocení právní úpravy distribučních činností v tomto odvětví s ostatními sektory finančního trhu. V danou chvíli se sektor penzí opírá o pravidla pro podnikání na kapitálovém trhu. Ke zprostředkování doplňkového penzijního spoření je nezbytné získat oprávnění investičního zprostředkovatele nebo vázaného zástupce podle ZPKT a plnit s tím související požadavky, především pak prokazovat odbornou způsobilost pro kapitálový trh jako celek. Přestože je doplňkové penzijní spoření nepochybně svou povahou investičním produktem, má svá specifika, díky kterým se řídí zvláštním zákonem. Těmito specifiky jsou především dlouhodobost penzijních produktů, jejich makroekonomický a sociální přesah a specifika ve výplatní fázi.

Z tohoto důvodu se jeví se jako žádoucí vyčlenit pro tento sektor zvláštní sektorovou úpravu pravidel distribuce, která fakticky umožní osobám specializovaným na tento segment finančního trhu sjednávat penzijní produkty, aniž by tyto osoby byly zatěžovány širšími povinnostmi, které vyplývají pro sjednávání investičních služeb obecně. Z hlediska ochrany spotřebitele je tento krok žádoucí v tom smyslu, že umožní lépe a přiměřeněji zacílit požadavky na odbornou způsobilost distributorů penzí – tj. požadovat menší, zato však hlubší rozsah požadovaných znalostí a dovedností.

V legislativním vyjádření je podstatou nové právní úpravy vytvoření zvláštních podnikatelských oprávnění pro zprostředkovatele doplňkového penzijního spoření, která vycházejí z regulatorní systematiky v ostatních sektorech finančního trhu. Zakládají se tak veřejnoprávní oprávnění „samostatného zprostředkovatele“ a „vázaného zástupce“, tj. klasifikace podle principu odpovědnosti. Z této klasifikace pak vychází procesní úprava nabývání oprávnění, evidence v registru ČNB a příslušná úprava výkonu dohledu. V této regulatorní architektuře se sektor doplňkového penzijního spoření stane standardním sektorem finančního trhu.

K žádoucímu snížení podnikatelské zátěže dojde tím, že osoba zamýšlející distribuovat penzijní produkty nebude muset plnit požadavky na odbornost podle jiného zákona. Současně se tímto odstraní určitý regulatorní paradox, kdy zákon požaduje pro výkon činnosti podnikatelské oprávnění, které z větší části povinná osoba nevyužije.

K bodům 1 až 3 [§ 3 písm. f), g) a r):

Jde o promítnutí navrhovaných změn do pojmosloví zákona. V případě § 3 písm. f) (identifikační údaje podnikající fyzické osoby), jde o konformitu rozsahu zpracovávaných osobních údajů s GDPR, resp. jejich minimalizaci. V původním znění zákona byl rozsah zpracovávaných osobních údajů zbytečně extenzivní, nyní je standardizován podle obdobné úpravy v jiných zákonech, která je již konformní s GDPR.

K bodu 4 [§ 65 odst. 2 písm. c) bod 1]:

Jedná se o legislativně-technické promítnutí navrhovaných změn.

K bodu 5 (část pátá, hlavy I a II, § 74 až 78h):

K § 74: V souladu s úpravou distribuce v jiných sektorech finančního trhu (spotřebitelské úvěry, pojištění, investiční služby) se stanoví, kdo může podnikatelsky zprostředkovávat doplňkové penzijní spoření, a kým může svou činnost vykonávat (omezení outsourcingu). Osoby, kterými distributoři vykonávají svou činnost, musí být důvěryhodné a odborně způsobilé. Ustanovení odstavce 4 nereguluje vázaného zástupce penzijní společnosti, neboť ten je regulován prostřednictvím požadavků na osoby, kterými vykonává svou činnost penzijní společnost (§ 53).

Ač některé činnosti mohou mít v určitých bodech podobné znaky, které lze nalézt při distribuci doplňkového penzijního spoření (tj. činnosti směřující k tomu, aby účastník nebo zájemce o doplňkové penzijní spoření měl příležitost s penzijní společností sjednat, změnit nebo ukončit doplňkové penzijní spoření), není záměrem regulátora tyto činnosti upravovat tímto zákonem.

V působnosti zákona tak není, obdobně jako v jiných zákonech upravujících distribuci finančních produktů, příležitostné poskytování informací v rámci jiné profesní činnosti (advokátní, daňově-poradenské apod.) nebo poskytování obecných informací o doplňkovém penzijním spoření, jehož účelem není napomáhat sjednání, změně nebo ukončení doplňkového penzijního spoření. Samotný fakt, že poskytnutí informace nepřímo napomohlo sjednání, změně nebo ukončení doplňkového penzijního spoření, by neměl vést k uplatnění plné působnosti zákona. Důležité je, že poskytovatel obecné informace nečinil žádné další kroky, aby pomohl se sjednání, změnou nebo ukončením doplňkového penzijního spoření.

Mezi tyto činnosti vyloučené z působnosti zákona rovněž patří tzv. tipařství, spočívající, v souladu s dlouhodobým výkladem orgánu dohledu uplatňovaným napříč celým finančním trhem, v obecném zjišťování možného zájmu zákazníka o případné sjednání, změnu nebo ukončení doplňkového penzijního spoření a následném předání kontaktu („tipu“) na zákazníka penzijní společnosti, samostatnému zprostředkovateli nebo jejich vázanému zástupci. Součástí takové aktivity však již nesmí být jakákoli forma ovlivňování zákazníka ve prospěch sjednání, změny nebo ukončení doplňkového penzijního spoření, ani činnosti spočívající v analýze potřeb zákazníka, ve vysvětlování podmínek doplňkového penzijního spoření apod., v takovém případě se již jedná o regulovanou distribuci doplňkového penzijního spoření.

K § 75: Stanoví se povinnost jednat s odbornou péčí, přičemž podrobnosti jednání s účastníky nebo zájemci o doplňkové penzijní spoření jsou stanoveny odkazem do pravidel jednání penzijní společnosti.

K § 75a: Stanoví se standardní povinnost pro uchovávání dokumentů a záznamů zprostředkovateli doplňkového penzijního spoření. Povinnost uchovávat dokumenty a záznamy (v písemné nebo elektronické podobě, podobu zákon neurčuje) je důležitá jak pro výkon dohledu nad penzijní společností nebo zprostředkovatelem, tak pro případné spory se zákazníkem. Zákon na tomto místě neurčuje, jaké dokumenty a záznamy se mají pořizovat, jen stanoví, že pokud jsou pořizovány, musí se uchovávat. Povinnosti k pořizování záznamů a dokumentů jsou stanoveny na jiných místech. Lhůty jsou stanoveny jednak v souladu s objektivní promlčecí dobou, jednak v souladu se zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

K § 76: Cílem ustanovení je omezit obchodní praktiky spočívající v nuceném sjednání finančního produktu osobou, která má zájem stát se distributorem vykonávajícím svou činnost pro toho, kdo sjednání takového produktu požaduje s cílem realizovat příslušnou provizní odměnu. Tato odměna má totiž v takové situaci povahu vstupního poplatku, což je v rozporu s principem odborné péče a sledováním nejlepšího zájmu klienta (byť klientem je zde budoucí distributor).

Cílem ustanovení odstavce 2 je ochrana zákazníků před praktikami, které jsou ve smyslu jiných právních předpisů (zákon o ochraně spotřebitele) považovány za nezákonné. Odměna za distribuci doplňkového penzijního spoření konkrétního prodejce by tak neměla být svázaná s jeho případnou odměnou za to, že do své firemní struktury tento prodejce přivede nového distributora. Vlastní podobu obchodního modelu distributora doplňkového penzijního spoření (jak je v současnosti běžné u externích distribučních sítí využívaných finančními institucemi), toto ustanovení tedy neomezuje.

K § 77: Oprávnění k činnosti nadále uděluje ve správním řízení Česká národní banka, která současně dohlíží nad plněním povinností podle tohoto zákona. Obdobně jako tomu je u jiných subjektů podnikajících na finančním trhu, samostatný zprostředkovatel může začít provozovat činnost poté, co je zapsán do příslušného registru.

Samostatný zprostředkovatel provozuje svoji činnost buďto na základě smlouvy uzavřené s penzijní společností, nebo na základě smlouvy uzavřené s účastníkem nebo zájemcem o doplňkové penzijní spoření. Tato smlouva musí být písemná, pokud z ní pro účastníka nebo zájemce o doplňkové penzijní spoření vyplývá jakákoli povinnost (např. dodat určitý dokument, zaplatit provizi apod.).

K § 77a: Oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele uděluje ČNB ve správním řízení na základě podané žádosti. Pro udělení oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele musí žadatel splňovat některé personální, organizační a ekonomické požadavky.

Návrh zákona se při formulaci těchto požadavků snaží v rámci možností používat obdobná vyjádření, jaká se používají v jiných zákonech upravujících finanční trh. Mezi ně patří i požadavek, aby samostatný zprostředkovatel (a obdobně i vázaný zástupce) měl sídlo nebo pobočku na území České republiky, a to i v případě, že by v České republice provozoval svoji činnost pouze dočasně. Tato podmínka sice představuje faktické omezení volného pohybu služeb, jedná se však o omezení, které se opírá o legitimní důvody předvídané ve Smlouvě o fungování Evropské unie, a proto tím není založen rozpor s touto smlouvou. Legitimní důvody pro omezení volného pohybu služeb v oblasti zprostředkování doplňkového penzijního spoření jsou spatřovány zejména v ochraně veřejného pořádku, která vyplývá z následujících specifických rysů této činnosti.

Požadavek provozovny (sídla nebo pobočky) na území České republiky umožňuje efektivnější ochranu spotřebitele, neboť spotřebitel ví, kde může provozovatele kontaktovat, kde může reklamovat poskytnutí služby apod. Požadavek provozovny, o jejímž umístění je Česká národní banka předem informována, umožňuje také rychlý a efektivní dohled ČNB, čímž budou lépe zajištěna práva spotřebitele. Potřeba efektivní ochrany spotřebitele je v oblasti distribuci doplňkového penzijního spoření o to důležitější, že se pohybujeme v systému zabezpečení na stáří. Jedná se o dlouhodobý produkt se státní podporou, který má pomoci překlenout propad příjmů a životní úroveň při odchodu do nejčastěji starobního důchodu. Distribuce penzijního připojištění tak vyžaduje zapojení profesionálně důvěryhodných a odborně způsobilých osob, z čehož vyplývá, že je není možné ponechat na distribuci nahodilé nebo nepravdělně, a že stát potřebuje vykonávat efektivní dohled v tomto sektoru, jak nad ochranou spotřebitele, tak nad poskytováním státní podpory.

Doplňkové penzijní spoření je součástí penzijního systému v ČR, přičemž penzijní systémy jsou v kompetenci členských států a nepodléhají harmonizaci. Navíc jde o problematiku vysoce politicky citlivou. Nedostatečná nebo neefektivní ochrana spotřebitele by tak představovala značné riziko pro stát, nehledě na to, že státní podpora je při splnění daných podmínek poskytnuta osobám, které mají jasně definovaný veřejnoprávní vztah k České republice, tedy osobám, které jsou a) účastny důchodového pojištění podle českých zákonů, b) poživateli důchodu z tohoto pojištění nebo c) účastny veřejného zdravotního pojištění v České republice. Za této situace je nepředstavitelné, že by stát podporoval produkt, který není schopen efektivně dohlížet, což by platilo pro výkon činnosti na základě volného pohybu služeb přímo na základě Smlouvy o fungování Evropské unie, tedy bez pravidel stanovených sekundárním evropským právem.

Volný pohyb služeb je v současnosti realizován především na základě tzv. směrnice o službách. Doplňkové penzijní spoření je jako finanční služba vyňata z působnosti této směrnice. Zároveň se ale jedná o jednu z mála činností na finančním trhu, která není harmonizována evropskými předpisy, a nejsou tak pro ni stanovena pravidla ohledně spolupráce orgánů dohledu, koordinace dohledových postupů atd. Má-li být za této situace umožněn volný pohyb služeb, je třeba stanovit alespoň minimální požadavky, které ČNB umožní efektivně vykonávat dohled nad osobami, které mají sídlo nebo místo podnikání v zahraničí.

Oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele je žadateli uděleno pouze tehdy, pokud již není některým z oprávněných zprostředkovatelů (§ 74 odst. 1), tedy není již v registru k okamžiku udělení oprávnění k činnosti zapsán jako samostatný zprostředkovatel nebo vázaný zástupce. Cílem je, aby konkrétní osoba nebyla registrována dvakrát nejen v různých postaveních, ale ani dvakrát v témže postavení. Co se týče konkurence zápisu samostatného zprostředkovatele se zápisem vázaného zástupce, jde o trvalou podmínku, ačkoli samozřejmě nelze bránit změně svého postavení a zápisu v registru z jednoho typu zprostředkovatele na jiný.

Na druhou stranu podmínka, že žadatel o oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele není samostatným zprostředkovatelem, je podmínkou jednorázovou, která zabraňuje pouze tomu, aby jedna osoba byla v registru zapsána dvakrát. V opačném případě by žadatel zápisem do registru přestal splňovat jednu z licenčních podmínek, a muselo by mu tak být odebráno oprávnění k činnosti.

K § 77b: O žádosti o povolení k činnosti samostatného zprostředkovatele se rozhoduje ve správním řízení. Toto ustanovení, pro které se podpůrně uplatní správní řád, vymezuje některé odchylky od obecné právní úpravy správního řízení podle správního řádu.

Kladné rozhodnutí se odchýlně od správního řádu písemně nevyhotovuje, přičemž samostatný zprostředkovatel je oprávněn provozovat svou činnost okamžikem zápisu do registru, který je veřejně přístupný. Naopak negativní rozhodnutí (odmítnutí udělení oprávnění k činnosti) se vyhotovuje a doručuje účastníkům řízení v souladu se správním řádem. Podle § 66 SŘ pak platí, že řízení se zastavuje usnesením, které se oznamuje účastníkům řízení podle § 72 SŘ.

K § 77c: Stanoví se časové omezení trvání oprávnění k činnosti s možností téměř automatického prodloužení zaplacením správního poplatku. Navrhované znění předmětného ustanovení je výsledkem podrobného projednání na Legislativní radě vlády v rámci projednávání návrhu ZDPZ, jehož výsledkem je stanovení konkrétní činnosti správního orgánu, kterou je v tomto případě prodlužování oprávnění. Česká národní banka při prodlužování oprávnění samostatnému zprostředkovateli nebo vázanému zástupci nezkoumá splnění podmínek udělení oprávnění k činnosti, pouze kontroluje zaplacení správního poplatku.

K § 77d: Stanoví se povinnost oznamovat změny ve skutečnostech, které byly posuzovány jako podmínka, na základě jejíhož splnění bylo uděleno oprávnění k činnosti.

K § 77e: Stanoví se taxativně, za jakých podmínek ze zákona zaniká oprávnění k činnosti. Oprávnění může být rovněž svým rozsahem omezeno, aniž by jako takové zaniklo, např. omezí-li daný zprostředkovatel rozsah své činnosti.

K § 77f: Stanoví se podmínky povinného pojištění odpovědnosti samostatného zprostředkovatele za škodu způsobenou při výkonu jeho činnosti. Pojištění odpovědnosti se musí vztahovat na všechny zákazníky samostatného zprostředkovatele. Cílem podmínek je, aby se pojištění neobcházelo, tj. aby nevznikalo riziko nedostatečného pojistného krytí - z tohoto důvodu se stanoví rovněž maximální výše sjednané spoluúčasti. Pojistné krytí škod způsobených jednáním nedbalostním musí zahrnovat i škody způsobené jednáním v hrubé nedbalosti.

K § 77g: Použije-li penzijní společnost při své činnosti samostatného zprostředkovatele, byla by podle obecné právní úpravy v některých situacích povinna nahradit škodu jím způsobenou (srov. § 167, 1935 a 2914 NOZ). Návrh tento obecný právní režim v případě samostatného zprostředkovatele modifikuje ve snaze zdůraznit jeho "samostatnost" i v oblasti následků jeho protiprávních činů. Odchylně od obecné právní úpravy se proto stanoví, že škodu způsobenou samostatným zprostředkovatelem, kterého penzijní společnost použila při výkonu své činnosti, nehradí penzijní společnost, ale hradí ji samostatný zprostředkovatel sám. Tato speciální úprava se týká pouze určení osoby povinné k náhradě škody. V ostatním se povinnost k náhradě škody řídí obecnou právní úpravou v občanském zákoníku (srov. např. podmínky vzniku povinnosti nahradit škodu v § 2909 až 2919 NOZ, způsob a rozsah náhrady škody v § 2951 až 2971 NOZ apod.).

Penzijní společnost nese následky protiprávního činu samostatného zprostředkovatele pouze zprostředkovaně a pouze tehdy, pokud samostatného zprostředkovatele nepečlivě vybrala nebo na něho nepečlivě dohlížela (tzv. *culpa in eligendo* a *culpa in custodiendo*); v takovém případě totiž ručí za splnění jeho povinnosti k náhradě škody. Zde se návrh inspiruje obecným § 2914 větou druhou NOZ, a proto je třeba pojem nepečlivého vybrání a nedostatečného dohledu vykládat ve shodě s obecnou právní úpravou. Navržené ustanovení, třebaže je formulováno odlišně, sleduje stejný cíl jako obdobná ustanovení v zákoně o spotřebitelském úvěru a v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu. Odlišná formulace reaguje na to, jak se v právní teorii i aplikační praxi postupně vyjasňuje vztah mezi obecnými ustanoveními § 167, 1935 a 2914 NOZ.

K § 77h: Stanovují se některá pravidla řízení a kontroly činnosti, která je zastoupený jako osoba nesoucí odpovědnost za činnost svých pracovníků a vázaných zástupců při distribuci doplňkového penzijního spoření povinen dodržovat. Cílem těchto požadavků je zvýšení předpokladů pro řádný výkon distribučních činností v souladu s požadavkem odborné péče a sledování nejlepšího zájmu zákazníka. Tyto požadavky, které jsou v ostatních sektorech finančního trhu již zavedeným standardem, se konkrétně týkají zavedení a dodržování pravidel kontroly činnosti osob, které se podílejí nebo jsou odpovědny za distribuci, pravidel jejich odměňování, postupů pro řízení střetu zájmů a vyřizování stížností a mechanismu, který umožní hlásit porušení zákona.

Pravidla odměňování nesmí navádět k nedodržování povinností stanovených tímto zákonem, zejména v oblasti pravidel jednání. Odměna nesmí být závislá na prodejních cílech tím způsobem, že by pracovníka naváděla k tomu, aby účastníkovi nebo zájemci o doplňkové penzijní spoření doporučoval produkt, který nepotřebuje, nebo který je pro něj dokonce nevhodný či nevýhodný, resp. aby motivovala k maximalizaci sjednané produkce (či naopak demotivovala od jejího možného snížení pod určitou úroveň).

Střety zájmů se liší v závislosti na vztahu mezi zprostředkovatelem a zákazníkem, nebo na způsobu odměňování zprostředkovatele, a to i u osob pro zprostředkovatele pracujících; souvisí i s povahou nabízených produktů. Není proto účelné v zákoně vymezovat formou výčtu všechny možné podoby střetu zájmů, které je zprostředkovatel povinen vždy řídit. Postačí, pokud zprostředkovatel identifikuje ty střety zájmů, které hrozí při jeho konkrétní činnosti, a posoudí vhodné metody omezení rizik z takového střetu zájmů plynoucích. V praxi půjde o tvorbu odpovídající metodiky ohledně postupu při nabízení produktů se zvýšeným rizikem střetu zájmů, posílení kontrolních mechanismů, vyšší transparence umožňující klientům učinit informované rozhodnutí, nastavení pravidel odměňování (viz výše) aj. Obecně je cílem vyhnout se situacím, kdy samostatný zprostředkovatel upřednostní svůj vlastní prospěch na úkor zákazníka. Současně není cílem podchycovat každý hypotetický střet zájmů, ale v souladu se zásadou proporcionality pouze ty, které mohou zájmy zákazníků reálně ohrozit.

Přiměřeně povaze, rozsahu a složitosti své činnosti samostatný zprostředkovatel zavede také systém vyřizování stížností zákazníků.

K § 78: Vázaný zástupce provozuje svoji činnost výhradně pro jednoho zastoupeného, který za činnost vázaného zástupce nese plnou a bezpodmínečnou odpovědnost. Vázaný zástupce provozuje svoji činnost pouze pro jednu zastoupenou osobu, kterou může být buďto penzijní společnost, nebo samostatný zprostředkovatel. Vazebnost na jednoho zastoupeného je důležitá pro jednoznačné určení odpovědnosti zastoupeného. Je-li tímto jediným zastoupeným penzijní společnost, je zastoupeným bez ohledu na skutečnost, zda distribuuje pouze produkty vlastní (tedy jako pojistitel) nebo zprostředkovává produkty jiné penzijní společnosti (tedy vystupuje-li jako zprostředkovatel). U vázaného zástupce je tudíž podstatným prvkem vazba na jeden subjekt a nikoli na podnikatelské oprávnění, které tento subjekt od ČNB obdržel. Rovněž správní poplatek za vlastní vázané zástupce penzijní společnosti se hradí jen jednou. Vázaného zástupce je možné zapsat do registru pouze tehdy, pokud již není v registru jako zprostředkovatel zapsán.

K § 78a: Stanoví se podmínky zápisu do registru osoby vázaného zástupce, který sám nepodává žádost o zápis, ale jeho zastoupený ČNB oznamuje, jaké osoby chce do registru zapsat. Tento zastoupený je také odpovědný za správnost a úplnost údajů uvedených v oznámení a za ověření splnění podmínek, které zákon stanoví pro provozování činnosti vázaného zástupce. Česká národní banka nezkontroluje splnění těchto podmínek - na rozdíl od správního řízení o udělení oprávnění k provozování činnosti samostatného zprostředkovatele. ČNB osobu zapíše, pokud se údaje o zapisované osobě shodují s údaji v základním registru a tato osoba dosud není registrovaná jako vázaný zástupce nebo nemá oprávnění k činnosti samostatného zprostředkovatele. Není zde tedy žádné správní rozhodnutí a neprobíhá zde tak žádné správní řízení. Zápis je jen výsledkem oznámení a přezkoumání kompatibility se základním registrem. Samo oprávnění je výsledkem tohoto zápisu. Tato úprava registrace vázaného zástupce je v souladu s celkovou koncepcí regulace vztahu mezi vázaným zástupcem a zastoupeným na finančním trhu, která stanoví plnou odpovědnost zastoupeného za činnost vázaného zástupce a plnění zákonem stanovených podmínek. Snížením počtu přímo dohlížených osob se zde též vytváří žádoucí podmínky pro výrazně zefektivnění správních činností České národní banky dohledového orgánu a celkově je výhodou rychlost celého procesu této správní činnosti. Kontrola plnění podmínek stanovených zákonem pro provozování činnosti vázaného zástupce se pak ze strany České národní banky bude dít *ex post* v rámci výkonu dohledu.

Odchylně od správního řádu je stanovena lhůta pro zápis vázaného zástupce do registru. Vázané zástupce zapisuje ČNB neprodleně, nejpozději do 5 pracovních dnů od doručení oznámení, jedná se o jednoduchý administrativní úkon, který ve většině případů proběhne automatizovaně.

Správní řízení je zahájeno až okamžikem, kdy Česká národní banka na požádání zastoupeného vydá rozhodnutí o tom, že zápis neprovedla. Toto rozhodnutí se pak doručuje i osobě, která měla být do registru zapsána, neboť rozhodnutí prohlašuje, že nemá oprávnění k činnosti podle tohoto zákona.

K § 78b: Stanoví se náležitosti oznámení, na základě kterého je vázaný zástupce zapisován do registru. Stran požadavku na sídlo nebo pobočku na území ČR viz odůvodnění k § 77a. Oznámení podává zastoupený, který je také odpovědný za správnost a úplnost údajů uvedených v oznámení.

Zákon výslovně stanoví, že se oznámení podává elektronicky prostřednictvím tiskopisu. Obecné možnosti elektronického podání jsou upraveny ve správním řádu a zákoně č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a automatické konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.

K § 78c: Oprávnění k provozování činnosti vázaného zástupce má pouze omezenou časovou platnost, a to do konce roku následujícího po provedení zápisu do registru. Bude-li chtít vázaný zástupce vykonávat svou činnost i nadále, musí za něj zastoupený zaplatit správní poplatek za prodloužení platnosti tohoto oprávnění. K prodloužení oprávnění k činnosti pak dochází automaticky zaplacením správního poplatku na další rok. Blíže viz vysvětlení k § 9.

K § 78d: Cílem ustanovení je ochrana zákazníka - je nutné zamezit tomu, aby vázaný zástupce, který nesplňuje podmínky odborné způsobilosti a odbornosti, byl zapojen do distribuce. Požadavek na prokázání náležité odborné způsobilosti v rozsahu finančních produktů, které daná osoba zamýšlí distribuovat, je na finančním trhu (tj. v ostatních jeho sektorech) zcela standardní.

K § 78e: Stanoví se taxativně, za jakých podmínek ze zákona zaniká oprávnění k činnosti. Zánikem oprávnění však (bývalému) vázanému zástupci nutně nezaniká jeho odborná způsobilost.

Oznámení o ukončení činnosti vázaného zástupce se podává prostřednictvím elektronického systému České národní banky pro registraci subjektů. Výjimečným případem, kdy vázaný zástupce nekomunikuje s ČNB přes zastoupeného, je situace, kdy zastoupený neposkytne vázanému zástupci potřebnou součinnost a oznámení o ukončení činnosti vázaného zástupce ČNB nepošle. V tomto případě podává oznámení vázaný zástupce sám, a to elektronicky. Důvodem odlišného způsobu podání oznámení (prostřednictvím elektronické aplikace ČNB pro registraci subjektů u zastoupeného vs. elektronicky u vázaného zástupce) je fakt, že vázaný zástupce aplikaci ČNB fakticky nezná, neboť ji – na rozdíl od zastoupeného – nepoužívá, přičemž není důvod, aby tak činil u oznámení o ukončení činnosti.

K § 78f: Zastoupenému se stanoví povinnost uchovávat dokumenty prokazující splnění podmínek pro provozování činnosti vázaného zástupce. V žádném případě se nejedná o uchovávání dokumentů týkajících se zákazníků, neboť tato oblast je upravena v § 75a.

K § 78g: Viz odůvodnění k § 77g.

K § 78h: Tímto se rozšiřuje okruh osob, které jsou uvedené v § 20 odst. 2, § 22 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, o vázaného zástupce. Jinak se pro odpovědnost zastoupeného za jednání vázaného zástupce použijí obecné podmínky uvedené v § 20 odst. 1 a § 22 odst. 1 a 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

K bodu 6 (část pátá, nová hlava III, § 79 až 83):

K § 79 a 80: Do registru vedeného Českou národní bankou se zapisují osoby, které nabývají oprávnění k činnosti podle tohoto zákona, tedy samostatný zprostředkovatel a vázaný zástupce.

Registr obsahuje podstatné údaje sloužící k ověření toho, zda je zprostředkovatel vůbec oprávněn provozovat svou činnost, kdo je odpovědný za jejich činnost, zda ji vykonávají kvalitně (informace o udělených sankcích). Cílem této úpravy je především dostatečně zajistit možnost zákazníka ověřit si informace poskytnuté mu zprostředkovatelem. Informace o zahájení či ukončení činnosti jsou důležité i z hlediska možných budoucích sporů a nároků na náhradu škody. Veškeré údaje zapisované do registru se v něm budou uvádět včetně jejich změn, registr bude tedy obsahovat jak údaje aktuálně platné, tak údaje historické, obdobně jako je tomu např. v obchodním rejstříku.

Obsahem registru jsou i údaje o správních deliktech a opatřeních k nápravě uložených danému subjektu Českou národní bankou nejen dle tohoto zákona, ale i podle jiných předpisů, které souvisí s podnikáním daného subjektu podle tohoto zákona (např. podle zákona o ochraně spotřebitele nebo podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu).

Okamžik zápisu osob, které nabývají oprávnění k činnosti podle tohoto zákona, tedy samostatného zprostředkovatele a vázaného zástupce, má velký význam z hlediska vzniku podnikatelského oprávnění těchto osob. Zákon výslovně stanoví, že rozhodnutí o udělení oprávnění k provozování činnosti samostatného zprostředkovatele nabývá právní moci právě až zápisem do registru, zápis má tedy v tomto ohledu konstitutivní charakter, a je tedy nutnou podmínkou pro provozování činnosti. Obdobně je tomu i u vázaného zástupce, který je rovněž oprávněn vykonávat činnost od registrace.

Registr je veřejně přístupný prostřednictvím webové stránky České národní banky. Registr obsahuje i údaje, které jsou v důsledku změn v osobě zprostředkovatele či jeho činnosti neplatné, přičemž i tyto neplatné údaje zůstávají zveřejněny po dobu 10 kalendářních let od zániku oprávnění k činnosti, aby bylo možno dohledat historii daného subjektu.

K § 81: Údaje zapsané o zprostředkovatelích v registru mají zvláštní charakter a je chráněna dobrá víra každého, kdo jedná na základě údajů uvedených v registru, i když tyto údaje neodpovídají skutečnosti (tzv. zásada materiální publicity). Z této zásady stanoví zákon výjimky. U domácích subjektů jde o údaj o nabytí právní moci rozhodnutí o úpadku, u zahraničních zprostředkovatelů o údaje, které ČNB pouze přebírá od zahraničního orgánu dohledu.

K § 82: Z registru umožní Česká národní banka získat elektronické výpisy, které budou prokazovat stav evidovaný v registru k okamžiku, ke kterému bude výpis vytvořen. Ačkoli registr vede Česká národní banka formálně jen jeden, tento registr se dále vnitřně člení na seznamy regulovaných a registrovaných subjektů finančního trhu, čemuž by měl odpovídat i požadavek na označení registru (např. seznam/registr samostatných zprostředkovatelů doplňkového penzijního spoření, seznam/registr vázaných zástupců dle zákona o doplňkovém penzijním spoření apod.). Vyhotovení elektronického výpisu z registru nebude podléhat žádnému správnímu poplatku. Elektronický výpis bude poskytován v podobě vygenerování dokumentu ve formátu PDF, obdobně jako např. výpis z obchodního rejstříku.

K § 83: Upravuje se procesní postup při nahlášení změn údajů zapsaných v registru. Změny těchto údajů se nahlašují prostřednictvím elektronické aplikace ČNB bez zbytečného odkladu a připojí se k nim doklady prokazující oznámené skutečnosti. Česká národní banka je povinna zapsat změny do registru do 5 pracovních dnů ode dne nahlášení, pokud není povinna na základě nahlášených změn odejmout danému subjektu oprávnění k provozování činnosti.

K bodu 7 (§ 84 odst. 1):

Jedná se o legislativně technickou opravu daného ustanovení, pravidla jednání zprostředkovatelů se mají vztahovat nejen k účastníkovi, ale i k zájemci o doplňkové penzijní spoření.

K bodu 8 až 11 (§ 127, 128 odst. 1 písm. b) body 1 a 2, § 128 odst. 2):

Jedná se o legislativně technické promítnutí výše navrhovaných změn.

K bodu 12 (část desátá hlava I nadpis dílu 2):

Mění se nadpis daného dílu, aby lépe odpovídal svému obsahu.

K bodům 13 až 17 (§ 142 odst. 2 písm. c), h), § 145, § 151):

Jedná se o legislativně technické promítnutí výše navrhovaných změn.

K bodu 18 (§ 154):

Ustanovení týkající se odnětí oprávnění k činnosti se legislativně technicky přizpůsobuje novému schématu distribuce doplňkového penzijního spoření.

K bodům 19 až 33 (§ 160 až 163):

Ustanovení o přestupcích se přizpůsobují změnám provedeným v distribuci doplňkového penzijního spoření a novému přestupkovému zákonu (nahrazení pojmu „správní delikt“ pojmem „přestupek“). U některých přestupků se snižují sankce, aby odpovídaly sankcím za obdobné přestupky v jiných zákonech (o spotřebitelském úvěru, o distribuci pojištění a zajištění).

K bodu 34 (§ 165a):

Jednou ze základních podmínek výkonu činnosti v distribuci jakéhokoli finančního produktu, tedy i doplňkového penzijního spoření, je důvěryhodnost. Být důvěryhodný znamená, že dosavadní činnost (a život) posuzované osoby dává předpoklad řádného výkonu distribuce doplňkového penzijního spoření. Tuto podmínku musí distributoři a jejich pracovníci splňovat trvale. Jakmile ji přestanou splňovat, jsou z činnosti v distribuci doplňkového penzijního spoření diskvalifikováni.

V praxi bude důvěryhodnost distributorů doplňkového penzijního spoření posuzována v souladu s mantinely stanovenými Úředním sdělením České národní banky ze dne 3. prosince 2013 a zákony obsahujícími podrobnou úpravu požadavků na důvěryhodnost, jako je např. zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru.

Důvěryhodnost je kritériem zohledňujícím dodržování právních a etických pravidel a morální profil a integritu. Důvěryhodnost osoby spočívá jednak v její bezúhonnosti a jednak v její profesní, podnikatelské integritě. Bezúhonnost tvoří součást důvěryhodnosti.

Při posuzování podmínky důvěryhodnosti Česká národní banka zohledňuje zejména, zda osoba činná u poskytovatele finančních služeb nebyla v minulosti odsouzena pro trestný čin, zda jí v souvislosti s výkonem povolání, zaměstnání, funkce nebo podnikatelské činnosti nebyla pravomocně uložena sankce pro správní delikt nebo povinnost k náhradě škody, zda vždy dostála svým závazkům vůči orgánu dohledu nebo státního dozoru při výkonu své funkce a zda dbala zásad poctivého obchodního styku a nenarušovala hospodářskou soutěž.

V řízeních, při kterých Česká národní banka posuzuje důvěryhodnost osoby, vychází z principu absence negativních zpráv. Tím však není dotčena povinnost žadatele předložit v řízení všechny podklady, které po něm požadují právní předpisy nebo které si od něj Česká národní banka sama vyžádá. Je především na žadateli samotném, aby předložil všechny podklady, které umožní České národní bance posoudit splnění zákonných podmínek. V případě, že podklady předložené žadatelem neumožňují České národní bance učinit závěr o splnění podmínek posuzovanou osobou, Česká národní banka žádost zamítne.

K bodu 35 (§ 170):

Jde o legislativně technické přizpůsobení provedeným změnám (změna číselného odkazu na příslušné ustanovení zákona).

K čl. VIII (Přechodná ustanovení):

Body 1 a 2 upravují automatické přelicencování osob oprávněných ke zprostředkování doplňkového penzijního spoření ke dni nabytí účinnosti nové právní úpravy.

Podle bodu 3 se žádost o registraci nebo povolení zprostředkování doplňkového penzijního spoření podle dosavadní právní úpravy, která nebyla vyřízena před nabytím účinnosti novelizované právní úpravy, považuje za žádost podanou podle novelizované právní úpravy a její další osud se řídí novelizovanou právní úpravou.

Podle bodu 4 se k žádosti o zápis či výmaz vázaného zástupce podané podle dosavadní právní úpravy, pokud nebyla před nabytím účinnosti novelizované právní úpravy vyřízena, nepřihlíží a zaplacené správní poplatky se vracejí.

Podle bodu 5 se žádost týkající se ukončení činnosti osoby oprávněné zprostředkovávat doplňkové penzijní spoření, podaná podle dosavadní úpravy, pokud nebyla do dne nabytí účinnosti novelizované právní úpravy vyřízena, považuje za oznámení samostatného zprostředkovatele o ukončení činnosti podle novelizované právní úpravy. Řízení o žádosti, která se již nepovažuje za žádost, ale za prosté oznámení, se zastavuje.

Podle bodů 6 a 7 dochází ke snížení správních poplatků za prodloužení oprávnění k činnosti. V důsledku zpoždění legislativního procesu však dojde k tomu, že v roce 2019 budou muset osoby oprávněné zprostředkovávat doplňkové penzijní spoření zaplatit správní poplatek v původní nesnížené výši. To se navrhuje kompenzovat tím, že tímto zaplacením dojde k prodloužení oprávnění nikoli o rok, ale o dva roky.

K části osmé, čl. IX

Změna zákona o investičních společnostech a investičních fondech

K bodu 1 (poznámka pod čarou č. 1):

Odkaz na zrušenou směrnici se nahrazuje odkazem na směrnici, která ji nahradila.

K bodu 2 (poznámka pod čarou č. 2):

Pro zvýšení právní jistoty se odkazuje i na další nařízení EU v oblasti obhospodařování investičních fondů.

K bodu 3 (§ 6 nový odst. 5):

Navrhovaná úprava reaguje na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1131 ze dne 14. června 2017 o fondech peněžního trhu, zejména na článek 4 a 5 tohoto nařízení.

K bodu 4 [§ 9 odst. 3 písm. a]:

Věcně činnost fondu kvalifikovaných investorů může být prováděna pouze buď v podobě fondu kvalifikovaných investorů, nebo musí jít o osobu (spravovaný majetek) podle § 15 odst. 1 ZISIF. Navržená úprava staví najisto, že toto ustanovení nepředpokládá i jinou činnost obdobnou činnosti fondu kvalifikovaných investorů než je správa majetku podle § 15 odst. 1 ZISIF.

K bodu 5 [§ 16 odst. 3 a 6, § 31 odst. 5 písm. a) a b), § 55, § 70 odst. 3, § 71 odst. 3, § 72 odst. 5, § 73 odst. 4, § 74 odst. 4, § 77 odst. 3, § 78 odst. 5, § 81 odst. 2, § 82 odst. 1, § 82 odst. 2 písm. b), § 89 odst. 2, § 200 odst. 1, § 234 odst. 6, § 241 odst. 5, § 316 odst. 2 písm. a) a b), § 318 odst. 2 písm. a), § 319 odst. 2 písm. a), § 324 odst. 2 písm. b), § 325 odst. 3, § 327 odst. 3, § 337 písm. b), § 463 odst. 3, § 464 odst. 2, § 481 odst. 1 písm. f), § 548 odst. 2 a § 584]:

Jedná se o legislativně technickou změnu, kterou se upřesňuje odkaz na nařízení EU.

K bodu 6 (§ 20a odst. 1):

Jedná se o legislativně technickou změnu, kterou se sjednocuje terminologie.

K bodu 7 (§ 25 odst. 3):

Zmírňuje se nadbytečné omezení pro fondy kvalifikovaných investorů, s tím, že se současná právní úprava se bude nadále vztahovat pouze na fondy kolektivního investování.

K bodu 8 [§ 28, § 96 písm. a), § 204 odst. 1, § 273 odst. 1 a 2, § 291 odst. 2, § 293 odst. 2, § 298 odst. 1, § 479 odst. 1 písm. k), § 479 odst. 2 úvodní části ustanovení, § 479 odst. 2 písm. a), § 480 odst. 3 úvodní části ustanovení, § 480 odst. 3 písm. a), § 485 odst. 1 písm. b) body 5 až 8, § 485 odst. 1 písm. c) bodech 5, 7 a 8, § 485 odst. 1 písm. d) body 5, 7 a 8, § 486 odst. 1 písm. b) a § 599 odst. 2]:

Jedná se o legislativně technickou změnu, kterou se upřesňuje odkaz na nařízení EU.

K bodům 9 a 10 [§ 38 odst. 1 písm. h) a i)]:

Odstraňují se nadbytečné dovětky, které jsou již obsoletní s ohledem na úpravy provedené nedávnými novelami v § 39. Úprava se tímto celkově zpřehledňuje a zjednodušuje. Zdůrazňuje se tím rovněž význam písmene s) ve vztahu k odstavci 2 (i s ohledem na pravidla obsažená v § 39). Zatímco při výkonu činností podle odstavce 2 dochází při delegaci na jinou osobu k outsourcingu (pověření) a administrátor za tuto činnost nese i nadále zodpovědnost, tak v případě pouhého „obstarání“ nedochází uzavřením obstaravatelské smlouvy k outsourcingu a administrátor za to již nenese odpovědnost, což odpovídá i konceptu samostatné odpovědnosti investičního zprostředkovatele. Administrátorovi pak zůstává jen soukromoprávní odpovědnost *culpa in eligendo*, pokud distributora nepečlivě vybral nebo nedostatečně dohlížel. Zjevně je zde tedy nižší úroveň odpovědnosti a administrátor tak například nenese veřejnoprávní odpovědnost. Je akceptovatelné i to, že administrátor činnosti podle odstavce 2 částečně vykonává a částečně obstarává.

K bodu 11 [§ 38 odst. 1 nové písmeno t)]:

Staví se najisto, že výčet činností administrace v § 38 odst. 1 ZISIF je demonstrativní. Další možnou činností administrace může být například komunikace administrátora s depozitářem investičního fondu atd.

K bodu 12 (§ 83 odst. 1):

Doplňuje se, že úprava podle § 73 odst. 2 ZISIF se nevztahuje na fondy kvalifikovaných investorů.

K bodu 13 (§ 83 nový odstavec 5):

V novém odstavci se specifikuje způsob provedení kontroly fondu kvalifikovaných investorů. Stanoví se na jisto, že kontrola podle § 73 odst. 2, který je ve vztahu k nadlimitním fondům kvalifikovaných investorů transpozicí čl. 21 odst. 9 písm. c) AIFMD a ustanovení v souvisejícím prováděcím předpisu (č. 231/2013), se uskuteční až po provedení příkazu obhospodařovatele (tedy po vypořádání obchodu). Kontrola *ex post* se zavádí jako pravidlo pro všechny fondy kvalifikovaných investorů, tj. nejen pro nadlimitní fondy. Depozitář musí při výkonu kontroly po vypořádání obchodu jednat s odbornou péčí, mj. musí kontrolu provést ve lhůtě, která nebude nepřiměřeně dlouhá vzhledem k jejímu účelu. Zároveň se v souladu s uvedenou právní úpravou EU ponechává depozitáři možnost provést kontrolu před provedením příkazu (kontrola *ex ante*, tj. před vypořádáním obchodu). Podrobnosti této kontroly upraví depozitářská smlouva.

K bodu 14 (§ 87 nový odstavec 2):

Upřesňuje se, kdy musí být depozitář povinnou smluvní stranou smlouvy s hlavním podpůrcem (*prime broker*), což z dosavadní úpravy jednoznačně neplyne. V této souvislosti je potřeba vysvětlit smysl § 74 odst. 2 a 4, z nichž jasně plyne, že ve vztahu k majetku, který drží hlavní podpůrce, depozitář nevykonává úschovu (*custody*), ale pouze vede evidenci o tomto majetku a kontroluje vlastnické právo. Hlavní podpůrce tedy neplní funkci subcustodiana a depozitář má ve vztahu k tomuto majetku nižší odpovědnost (nejedná se totiž o pověření hlavního podpůrce úschovou). Nicméně je potřeba zajistit tok informací vůči depozitáři, aby depozitář mohl plnit své funkce. Proto musí být depozitář smluvní stranou smlouvy mezi obhospodařovatelem a hlavním podpůrcem.

K bodu 15 [§ 96 písm. b), § 204 odst. 1, § 273 odst. 1 a 3, § 298 odst. 2, § 479 odst. 1 písm. l), § 479 odst. 2 úvodní část ustanovení, § 479 odst. 2 písm. b), § 480 odst. 3 úvodní část ustanovení, § 480 odst. 3 písm. b), § 485 odst. 1 písm. b) bodech 5, 6, 9 a 10, § 485 odst. 1 písm. c) bodech 5, 6, 9 a 10, § 485 odst. 1 písm. d) bodech 5, 6, 9 a 10 a § 486 odst. 1 písm. b)]:

Upřesňuje se odkaz na nařízení EU.

K bodu 16 (§ 98 odst. 2):

Rozšiřuje se zákaz podle odstavce 1. Dochází ke zpřesnění právní úpravy.

K bodu 17 (§ 98 nový odst. 4):

Navrhuje se uvést výslovně, že osoba registrovaná podle § 15 ZISIF nemůže shromažďovat prostředky od veřejnosti. Definice pokoutného fondu v § 98 říká, že se „zakazuje shromažďovat ... od veřejnosti ... jinak než za podmínek, které stanoví, nebo připouští tento zákon“. Již dnes se dovozuje, že činnost podle § 15 není činností spadající pod „podmínky, které stanoví, nebo připouští tento zákon“ ve smyslu § 98 (a i osoba registrovaná podle § 15, pokud oslovuje veřejnost, tak naplní znaky pokoutného fondu). V zájmu jasnosti textu zákona je však vhodné výslovné doplnění.

K bodu 18 (nový § 100):

Rozděluje se odstavec 2 pro přehlednost a provádí se úpravy v návaznosti na nařízení EU o fondech peněžního trhu.

K bodu 19 (§ 101 odst. 2):

Nově se nerozlišuje mezi fondem peněžního trhu a krátkodobým fondem peněžního trhu, protože podle nového nařízení EU je krátkodobý fond peněžního trhu rovněž fondem peněžního trhu.

K bodům 20 a 21 (zrušení odstavce 2 v § 104 a zrušení § 107):

Úprava se zobecňuje a v upravené podobě se přesouvá do § 188.

K bodu 22 (§ 108 odst. 2):

Navrhuje se rozšířit okruh osob oprávněných podat návrh na výmaz fondu ze seznamu o obhospodařovatele podílového fondu. Stávající okruh osob nekoresponduje s § 506 odst. 2 písm. d) („o výmaz ze seznamu požádal jeho obhospodařovatel“). Sice by se obhospodařovatel dal považovat za osobu, které svědčí oprávněný zájem, ale jako vhodnější se jeví stanovit tuto možnost explicitně.

K bodu 23 (nový § 113):

Současná právní úprava shromáždění podílníků je dispoziitivní a značně rozsáhlá. Navrhovaná úprava je mnohem úspornější a zároveň neomezuje žádné oprávnění podílníků.

K bodům 24 a 25 (§ 130 odst. 3 a nový odst. 4):

Stávající úprava se ruší pro duplicitu s novým nařízením EU o fondech peněžního trhu. Doplnuje se nové ustanovení, jehož smyslem je zabránění obchodního znevýhodnění tuzemských fondů oproti zahraničním fondům nabízeným v ČR v rámci tzv. *nominee* distribuce podílových listů, které vyplývalo z § 130 odstavce 3 ZISIF.

K bodu 26 [§ 132 odst. 1 zrušení písmene a]):

Odstraňuje se úprava, která je duplicitní s nařízením EU o fondech peněžního trhu.

K bodům 27 a 28 (§ 132 odst. 3 a nový odstavec 4):

Protože se úprava limitů v nařízení vlády již na fondy kvalifikovaných investorů nevztahuje, není aktuální znění odstavce 3 na tyto fondy již aplikovatelné. Proto se vyjímají z působnosti odstavce 3 a doplňuje se odstavec 4, který umožňuje i nadále toto pravidlo na fondy kvalifikovaných investorů aplikovat. Obdobně jako ve směrnici EU o správcích alternativních investičních fondů se umožňuje, aby byl fond kvalifikovaných investorů uzavřen na dobu prvních 5 let, což je pro *private equity* fondy obvyklé.

K bodům 29, 30 a 32 [§ 134 nový odstavec 1 a § 134 odst. 3 písm. d) a § 139 odst. 1 písm. a)]

Navrhovaná úprava řeší situaci, kdy během přerušování obchodování přijde žádost na odkoupení nebo vydání podílových listů. V takovém případě bude muset administrátor provést odkoupení nebo vydání podílového listu za tzv. poslední známou cenu, tzn. částku odpovídající poslední známé ceně podílového listu před přerušování obchodování, případně k takové žádosti o vydání nebo odkoupení nepřihlíží a vyzve osoby, které takovou žádost podaly k opětovnému podání žádosti. Nová právní úprava dává administrátorovi v takovém případě možnost odkoupit nebo vydat podílový list za tzv. budoucí cenu, tzn. částku odpovídající první aktuální hodnotě po tomto pozastavení. Navrhovaná úprava si klade za cíl zabránit potencionální arbitráži u tzv. *master a feeder* fondů.

K bodu 31 (§ 136 nový odstavec 3):

Úprava odstavce 2 se navrhuje rozšířit i na fondy kvalifikovaných investorů, které neinvestují do nemovitostí. Zohledňuje se tak to, že tyto fondy mohou investovat i do jiných nelikvidních aktiv, jako jsou například obchodní společnosti nekotované na burze (jde-li o fond typu *private equity* či *venture capital*). Je vhodné těmto fondům umožnit pozastavení odkupování na dobu delší než 3 měsíce, aby nebyly nuceny prodávat svá nelikvidní aktiva v době, která je pro prodej nevýhodná.

K bodu 33 (§ 148 nový odstavec 3):

Podle stávajícího znění ZISIF se svěřenský fond stává investičním fondem již v okamžiku, kdy je zřízen smlouvou se zákonem stanovenými vlastnostmi (mnohost investorů a investiční účel). Zákon tedy ve vztahu ke svěřenskému fondu (ve srovnání s investičními fondy v jiných formách) nepodmiňuje existenci svěřenského fondu jako investičního fondu zápisem svěřenského fondu na seznam vedený ČNB podle § 597 ZISIF. Obhospodařovatel investičního fondu ve formě svěřenského fondu tedy může požádat o zapsání (případně v návaznosti na § 295a i musí, aby mohl investice do fondu nabízet veřejně), nebo v případě správy osobou spravující majetek podle § 15 ZISIF se v některých situacích podle § 513 ZISIF automaticky zapíše veškeré právnické osoby a svěřenské fondy a jiná zařízení do seznamu podle § 597 ZISIF, jinak ale zápis na seznam vedený ČNB není podmínkou k tomu, aby byl svěřenský fond považován za investiční fond, což je nekonzistentní s jinými formami fondů, potenciálně matoucí pro investory a komplikuje to také dohled ČNB.

K bodu 34 (§ 148 zrušení odstavce 4):

Úprava se zobecňuje a věcně se přesouvá do § 188.

K bodu 35 (§ 162 nový odstavec 3):

Upřesňuje se, že s investiční akcií zpravidla není spojeno hlasovací právo na valné hromadě. Tato úprava je dispozitivní, lze ji vyloučit odlišnou úpravou ve stanovách.

K bodu 36 (§ 166 zrušení odstavce 2 a označení odstavce 1):

Úprava se zobecňuje a věcně se přesouvá do § 188.

K bodům 37 až 39 (§ 169 zrušení odstavce 2, změna odst. 3 - nově odst. 2 a nový § 169a):

Navrhuje se zrušení odstavce 2. Návrh novely nově upravuje § 169a, který je obecným ustanovením vztahujícím všechny požadavky týkající se investičních fondů i na podfondy SICAV. Podle tohoto návrhu by se měla vždy ustanovení odkazující na pojem „investiční fond“ vztahovat i na podfondy SICAV. Aplikace nového §169a by měla pokrývat i situace uvedené v § 169 odst. 2 (pokud se zákon dovolává statutu investičního fondu, rozumí se tím i statut podfondu) a § 169 odst. 2 se tedy stává nadbytečným (obdobně jako § 169 odst. 3). Úprava se pro přehlednost přesouvá do samostatného ustanovení a precizuje se. Nový § 169a cílí mj. na to, aby se na podfondy SICAV vztahovala relevantní ustanovení, i pokud tato ustanovení využívají jiného pojmu než „investiční fond“. Zároveň některé požadavky vyplývající z právního řádu je potřeba aplikovat na celý investiční fond (a tedy ne pouze na jednotlivé podfondy), např. § 154 odst. 2. Z tohoto důvodu je potřeba zvážit omezení aplikace tohoto ustanovení pouze na případy, kde je to namístě.

K bodu 40 (§ 179 nový odstavec 1):

Navržená změna reaguje na absenci většinového rozhodování o změně společenské smlouvy. Jde o změnu technického charakteru.

K bodům 41 a 47 [nový § 188 a § 220 odst. 1 písm. a)]:

Úprava promotéra se zobecňuje a přesouvá do § 188 z jiných ustanovení, zejména § 104 odst. 2 a § 107. Dosavadní úprava platí jen pro podílové fondy a pro podfondy, ale pro toto omezení není žádný důvod. Současně se reaguje na požadavek praxe, že promotéra není nutno uvádět v označení fondu a postačí jeho uvedení ve statutu. Nadbytečný je i požadavek na schvalování Českou národní bankou, protože tato osoba vybírá obhospodařovatele/administrátora/depozitáře z licencovaných a dohlížených subjektů.

K bodům 42 a 43 (§ 193 nový odstavec 3 a nové odstavce 4 a 5):

V odstavci 3 se odstraňuje stávající úprava ve vztahu k fondům peněžního trhu pro duplicitu s nedávno přijatým nařízením EU o fondech peněžního trhu. Namísto toho se upravuje tzv. nevýznamná odchylná při výpočtu NAV (*net asset value*, aktuální hodnota fondového kapitálu), což je úprava obvyklá i v řadě zahraničních jurisdikcí a Česká republika je její absencí handicapována. Navrhuje se stanovit odlišnou toleranci odchylny pro fondy peněžního trhu (0,25 % NAV) a pro ostatní fondy (0,5 % NAV). Jedná se o výši obvyklou i v zahraničních úpravách. Prostřednictvím akumulace jednotlivých nevýznamných chyb může vzniknout chyba významná.

V odstavci 4 se upravuje způsob náhrady škody.

V odstavci 5 se stanovuje, že v době, kdy investiční fond prodává a nakupuje podíly za stanovenou cenu (v průběhu prvních 3 měsíců jeho existence), nemusí počítat aktuální hodnotu podílů. Za aktuální hodnotu podílového listu se považuje částka uvedená ve statutu podílového fondu (zpravidla se jedná o částku 1 Kč, může být ale i jiná, např. 1 000 Kč).

K bodu 44 (§ 204 nový odstavec 3):

Stejně jako u jiných nařízeních EU se i pro nařízení EU o fondech peněžního trhu stanovuje najisto, že toto nařízení EU má aplikační přednost před zákonem.

K bodům 45 a 46 [§ 215 odst. 1 písm. a) a § 215 odst. 2]:

Ruší se zmocnění ve vztahu k fondům peněžního trhu, protože ty nově upravuje nařízení EU.

K bodu 48 [§ 220 odst. 1 písm. k)]:

Navrhované novelizační body nově stanoví, že ve statutu fondu kolektivního investování u pověření jiného výkonem jednotlivé činnosti, kterou zahrnuje administrace, se nemusí uvádět údaje o pověřeném a že u pověření jiného výkonem jednotlivé činnosti, kterou zahrnuje obhospodařování, se uvádět údaje o pověřeném musí. Navrhované novelizační body tedy odbourávají nadbytečnou národní úpravu, která jde nad rámec úpravy práva EU.

K bodům 49, 50, 58 a 59 [§ 220 odst. 1 písm. l), § 234 odst. 1 písm. j), § 241 odst. 1 písm. a) a n)]:

Jedná se o úpravu související s přijetím nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2365 ze dne 25. listopadu 2015 o transparentnosti obchodů zajišťujících financování a opětovného použití a o změně nařízení (EU) č. 648/2012.

K bodům 51 až 55 (§ 239):

Ustanovení se zpřehledňuje a dává se do logických souvislostí se zbylými ustanoveními zákona. Odstraňují se některé nelogičnosti i nadbytečné administrativní požadavky.

K bodům 56 a 57 (§ 240):

Nově se zavádí pravidlo, že ke zveřejňování NAV dochází ve lhůtách, ve kterých se provádí oceňování (a tedy nikoliv nutně jednou za dva týdny i v případě, že by v mezičase nedošlo k novému oceňování). § 240 odst. 2 se zrušuje, neboť odkazuje na zrušené ustanovení § 239 odst. 3 a byl by tedy bezpředmětným.

K bodu 60 (§ 284 odst. 3 zrušení věty druhé):

Navrhuje se odstranit povinnou aplikaci některých pravidel, která byla původně zamýšlena na ochranu drobných investorů, na fondy kvalifikovaných investorů. Tím není dotčena možnost těchto fondů upravit si obdobné instituty (jako je například výbor odborníků či počet znaleckých posudků) ve statutu.

K bodu 61 (§ 293 nový odstavec 3):

Upřesňuje se, že údaje lze poskytnout i v anglickém jazyce.

K bodu 62 [§ 302 odst. 2, § 303 odst. 2 písm. b), § 303 odst. 4, § 576 odst. 4 a § 595 odst. 1]:

Upřesňuje se odkaz na nařízení Evropské komise.

K bodu 63 (§ 306 nový odstavec 3):

Navrhuje se zakotvit, aby tzv. kontaktní místo podle § 306 ZISIF zajišťovalo odkupy účastí na zahraničních fondech srovnatelných se standardními fondy v širším smyslu, aby zajišťovalo možnost vystoupení z investice do takového fondu. Ačkoliv v České republice mohou být standardní fondy založené pouze v jedné z otevřených forem (otevřený podílový fond nebo SICAV), směrnice UCITS umožňuje existenci UCITS fondů i jako tzv. ETF (*exchange traded funds*, tj. fondy obchodované na burze), kde k odkupování účastí nedochází, ale odchod z investice je zajišťován prostřednictvím regulovaného trhu. Povinnost tzv. kontaktního místa by měla tuto skutečnost zohledňovat a požadovat obecněji, že tzv. kontaktní místo zajistí odchod z investice, nikoliv však výslovně odkupy účastí.

K bodu 64 (§ 350 nový odstavec 5):

Novela stanoví, že likvidátor nepotřebuje souhlas ČNB k výkonu funkce vedoucí osoby podle § 515, aby tak bylo postaveno najisto, že likvidátor, který by věcně naplnil definici vedoucí osoby, souhlas nepotřebuje, neboť je jmenován soudem na návrh ČNB. Tedy udělení dalšího souhlasu ČNB by bylo nadbytečné.

K bodu 65 (nový § 362a až § 362d):

Navrhovaná úprava řeší doposud zákonem nestanovený postup při úpadku akciové společnosti s proměnným základním kapitálem, která vytváří podfondy. Takový stav vnáší nejistotu do legitimních očekávání zejména věřitelů a investorů do podfondů. Je nutné postavit na jisto, že podfondy mají být, obdobně jako podílové fondy při úpadku jejich obhospodařovatele, insolvenčním správcem převedeny na jinou akciovou společnost s proměnným základním kapitálem. Navržená právní úprava je přitom inspirována § 379 zákona, když vztah mezi akciovou společností s proměnným kapitálem a jejím podfondem je do jisté míry obdobný vztahu obhospodařovatele a jím obhospodařovaného podílového fondu. Podfond ani podílový fond totiž nemohou existovat bez subjektu, který za ně (na jejich účet) jedná. Zároveň je u obou forem striktně odděleno jmění, tj. věřitelé akciové společnosti s proměnným základním kapitálem, ani věřitelé obhospodařovatele se nemohou v případě úpadku těchto subjektů uspokojovat ze jmění podfondu či podílového fondu.

Je tak navrženo, aby jmění podfondu mohlo být převedeno na jiný subjekt (jinou akciovou společnost s proměnným základním kapitálem), který zajistí řádnou správu jmění podfondu v případě úpadku stávající akciové společnosti s proměnným kapitálem. Návrh dále řeší postup i pro případ, kdy není možný převod do jiného SICAV, majícího téhož obhospodařovatele nebo administrátora, zejména pokud s tím valná hromada nevyslovila souhlas. Je přidána možnost případně převést jmění do jiného SICAV. Pokud nebude k dispozici žádný vhodný SICAV, pak nastoupí likvidace podfondu, kterou zajistí insolvenční správce (obdobně jako je to již nyní stanoveno u úpadku obhospodařovatele podílových fondů - § 379 ZISIF). Dále je řešen postup pro úpadek jediného podfondu SICAV vytvářejícího právě tento jediný podfond. Dále je řešen postup pro úpadek SICAV nevytvářející podfondy, u něhož je účetně i jinak oddělen majetek z investiční činnosti. Do návrhu zákona je tedy vloženo ustanovení umožňující převod jmění u SICAV bez podfondů. V tomto postupu je však omezen převod pouze do SICAV vytvářejícího podfondy - aby nemohlo dojít ke „smíšení“ převáděného jmění s jiným jměním v rámci nového SICAV, na který bude jmění převáděno, navrhuje ve všech variantách takový postup, ve kterém bude jmění každého převáděného podfondu (a i investiční části u SICAV bez podfondů) převedeno do za tímto účelem ze strany nového SICAV vytvořeného nového podfondu, který nebude mít žádné investiční akcionáře.

Ustanovení § 362b pak řeší postup při výměně zaknihovaných akcií a listinných akcií na listinné či zaknihované. Ustanovení § 362c upravuje postup ohledně změny stanov.

Ustanovení § 362d pak řeší odměnu insolvenčního správce.

K bodu 66 [§ 381 odst. 1 nové písmeno d]):

Enumerativnost výčtu přeměn, kterých se může podílový fond účastnit, se v praxi ukázala jako nepostačující. Doplnuje se alespoň přeměna, po které je aktuálně největší poptávka a která pro svou jednoduchost nevyžaduje podrobnější úpravu. Konkrétně se umožňuje, aby se fond kvalifikovaných investorů stal speciálním fondem. Protože ČNB neschvaluje vytvoření speciálního fondu ani jeho statut a touto přeměnou dochází k posílení ochrany investorů, nikoli k oslabení této ochrany, neměla by tato přeměna být zatížena dalšími administrativními požadavky. Opačná přeměna ale není možná, což plyne z neměnného odstavce 2.

K bodu 67 (§ 430 nový odstavec 3):

Do tohoto ustanovení byl vložen nový odstavec 3, který stanoví požadavek obdobný § 512, tedy že ČNB rovněž schválí statut a depozitáře předmětného fondu. ČNB schvaluje statut a depozitáře při vzniku standardního fondu, při změně statutu či depozitáře a je tedy vhodné, aby je schvalovala i při „vzniku“ standardního fondu formou přeměny ze speciálního.

K bodu 68 (§ 434):

Navrhuje se vyloučit obecnou úpravu v zákoně o účetnictví, ze které vyplývá, že při vyhotovení mimořádné účetní závěrky je nutno vyhotovit i výroční zprávu. Protože ČNB požaduje předložení pouze mimořádné účetní závěrky, tak tato výroční zpráva (pokud by byla vyhotovena) by se nikam nezasílala, ani neukládala (podílový fond není zapsán v obchodním rejstříku), její příprava je tak z tohoto hlediska nadbytečná. Navíc tento podílový fond již nebude mít žádné investory (podílníky), není tedy žádný veřejný zájem na tom, aby tato mimořádná výroční zpráva byla vyhotovena.

K bodu 69 (§ 461 odst. 3):

Oznamovací povinnosti týkající se nabízení investic v České republice do zahraničních investičních fondů srovnatelných se standardními fondy se doplňují o povinnost informovat o změnách v opatřeních přijatých pro uvedení podílových jednotek na trh uvedených v notifikační dokumentaci (změny v marketingu podle části B oznámení). Touto úpravou se rovněž doplňuje adaptace právního řádu na nařízení Komise (EU) č. 584/2010.

K bodu 70 [§ 479 odst. 1 písm. c)]:

Změna je vyvolána skutečností, že v rámci licenčního řízení nelze posoudit, zda určitá činnost skutečně bude kontrolována, kdy posoudit lze pouze, zda jsou pro takovou kontrolu vytvořeny předpoklady. Zároveň se upřesňuje požadavek článku 7 odst. 2 písm. e) AIFMD, konkrétně jde o požadavek na opatření přijatá pro účely pověření a dalšího pověření třetí osoby plněním úkolů podle čl. 20 AIFMD (delegace). Součástí prověřování pravidel pro delegaci by měly být rovněž otázky principů navazování a rozvazování vztahů s třetími osobami vykonávajícími delegaci. Zároveň se toto ustanovení rozšiřuje i na pověření třetích osob některou z činností, ve kterých spočívá administrace, což odpovídá požadavkům AIFMD. Rovněž v návaznosti na § 482 je tento požadavek již stanoven pro hlavního administrátora, a není tedy důvodné, aby se nevztahoval na investiční společnost, která by dělala administraci.

K bodu 71 (§ 488 nový odstavec 1):

Cílem úpravy je sjednocení výroků rozhodnutí o povolení činnosti s ostatními sektory finančního trhu. V jiných sektorech není součástí výroku o povolení k činnosti souhlas s nabytím kvalifikované účasti.

K bodu 72 (§ 494 odstavec 4):

Upřesňuje se odkaz na nařízení EU.

K bodu 73 (§ 504 nový odstavec 2):

Nabízení investic do investičního fondu v návaznosti na notifikaci nesmí být podle směrnice UCITS ani AIFMD podmíněno dalšími národními požadavky. Stanoví se tedy výslovně, že ČNB zapíše investiční fond na jí vedený seznam v návaznosti na notifikaci podle směrnice UCITS/AIFMD automaticky; žádost o zápis do seznamu je tedy nadbytečná.

K bodům 74 a 75 [§ 511 odst. 1 nové písmeno d) a odst. 2 nové písmeno e)]:

Jedná se o adaptaci Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1131 ze dne 14. června 2017 o fondech peněžního trhu.

K bodu 76 (§ 523 odst. 4):

Ačkoli doposud bylo možné takový výklad dovodit, precizuje se transpozice čl. 12 odst. 2 MiFID II tak, aby bylo zřejmé, že se jedná o pracovní, nikoli kalendářní dny.

K bodu 77 (§ 530 odst. 1):

Prodlužuje se lhůta pro rozhodnutí ČNB o žádosti o schválení změn statutu standardního fondu, neboť stávající lhůta neodpovídá komplexnosti posouzení, včetně případné potřeby odstranění nedostatků.

K bodům 78 a 79 (nová hlava XIX - § 531 a změna § 532):

S ohledem na novou koncepci promotéra investičního fondu v § 188 není nově pro výkon této funkce potřeba povolení České národní banky, proto se úprava zrušuje. Zrušuje se i odkaz na § 531 v § 532.

K bodu 80 (§ 533 odst. 2):

Upřesňuje se odkaz na nařízení EU.

K bodu 81 (§ 596):

Zrušuje se povinnost ČNB vést seznam administrátorů se sídlem v cizím státě, kteří jsou oprávněni provádět administraci investičního fondu, který obhospodařují, neboť se jedná o subjekty, jejichž existenci zákon v ostatních ustanoveních nepředpokládá a neumožňuje.

K bodu 82 [§ 599 odst. 1 písm. a), § 604 odst. 1 písm. a) a § 612 odst. 1 písm. t]):

Upřesňuje se odkaz na nařízení EU, jejichž porušení je přestupkem.

K bodu 83 [§ 614 odst. 1 písm. o]):

Doplňují se chybějící úvozovky, aby bylo možno dalším bodem provést hromadnou úpravu.

K bodu 84 [§ 614 odst. 1 písm. o), § 618 odst. 1 písm. o) a § 636 odst. 1]:

Upřesňují se názvy EuVECA, EuSEF a ETF a odstraňují se odkazy na fondy peněžního trhu.

K bodu 85 (§ 615 odst. 4):

Navrhovaná změna reflektuje skutečnosti, že zákon nevylučuje, aby byla jmenována likvidátorem investiční společnosti také právnická osoba. Na takto jmenovanou právnickou osobu se vztahuje povinnost vykonávat funkci likvidátora s odbornou péčí plynoucí z § 348 ZISIF, zákon však doposud nestanovil právnické osobě – likvidátorovi, na rozdíl od fyzické osoby, za porušení uvedené povinnosti žádnou sankci.

K bodu 86 (§ 624 odst. 2 nová věta):

Navrhovaná změna stanoví, že investiční akcie bez hlasovacího práva se nezapočítávají pro účely kvalifikování účasti.

K bodu 87 (§ 626 odst. 3):

Upřesnění odkazu reaguje na situaci, kdy podle stávajícího znění § 626 odst. 3 ve spojení s § 10 odst. 2 písm. a) nařízení vlády č. 243/2013 Sb. by fondy kolektivního investování, v případě záměru investovat do zahraničního fondu srovnatelného se speciálním, musely požádat o určení srovnatelnosti podle § 297 odst. 3, což však nebylo záměrem. Institut rozhodnutí o srovnatelnosti se měl z logiky věci vztahovat pouze k nabízení investic a nikoliv k samotnému investování. Z tohoto hlediska se jedná o upřesnění, nikoli o věcnou změnu.

K bodu 88 (§ 633 odst. 1 a 2):

I s ohledem na změny prováděné v insolvenčním zákoně se navrhuje vztažení této úpravy na celý právní řád.

K bodu 89 (§ 636 odst. 1):

Upřesňuje se, že nařízení EU má přednost před zákonem.

K čl. X (Přechodná ustanovení):

Bod 1 v souvislosti s novou právní úpravou obsaženou v § 188 ZISIF stanoví, že investiční fondy a podfondy, které nemají ustanoveného promotéra ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, mohou ustanovit promotéra ve lhůtě 24 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Bod 2 v souvislosti s novou právní úpravou obsaženou v § 162 stanoví, že hlasovací právo spojené s investiční akcií vydanou přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zaniká dnem 1. srpna 2021, nestanoví-li stanovy jinak.

K části deváté, čl. XI

Změna zákona o distribuci pojištění a zajištění

K bodům 1 až 5 [§ 4 nové odstavce 5 a 7, § 86 písm. b), c) a nové písmeno d), nový § 108, § 124]:

Zákonem č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění (dále "ZDP"), došlo k přijetí pravidel pro tzv. flotilové pojištění, tedy pro situace, kdy pojistník uzavře pojistnou smlouvu s pojistitelem a následně nabízí podnikatelským způsobem třetím osobám možnost stát se pojištěným v rámci této pojistné smlouvy. Vytvořením uvedených pravidel zákonodárce sledoval snahu zasadit na trhu dlouhodobě provozovanou činnost do zákonného rámce pravidel distribuce pojištění, především pak za účelem zvýšení úrovně ochrany zájemců o pojištění a pojištěných osob.

Díky přijatému znění ZDP tak mohou nyní osoby pojištěné v rámci flotilové smlouvy očekávat obdobnou úroveň odbornosti, důvěryhodnosti, informační vybavenosti a dodržování obdobných pravidel jednání pojistníka, jako v případě distribuce (zprostředkování a poskytování) pojištění. Vzhledem k tomu, že se v případě flotilového pojištění nestává pojištěným pojistníkem (tedy stranou pojistné smlouvy), bylo rovněž nutné zakotvit speciální informační povinnost na možné důsledky jeho rozhodnutí, že se stane pojištěným v rámci flotilového pojištění. Jen tak má totiž zájemce o pojištění možnost se skutečně sám svobodně, informovaně a zodpovědně rozhodnout, zda považuje za vhodnější využití možnosti se stát pojištěným v rámci již existující flotilové pojistné smlouvy některého z pojistníků, či si naopak sjednat své vlastní pojištění na základě individuálně uzavřené pojistné smlouvy. Tento cíl byl textací § 4 ZDP naplněn.

Z důvodu vyloučení tzv. otevřených flotil (tj. flotilových pojištění, v rámci kterých pojistník nabízí pojištění třetím osobám, aniž by mezi ním a pojištěnou osobou nebo předmětem pojištění existoval jakýkoliv vztah, resp. souvislost mezi jím nabízeným zbožím či službami a pojištěním), byl nad rámec výše uvedeného v § 4 odst. 7 ZDP stanoven požadavek existence tzv. kvalifikovaného pojistného zájmu pojistníka na nabízeném pojištění a vymezen okruh primárních vztahů, které musí být u pojistníků provozujících flotilové pojištění vůči pojištěné osobě nebo předmětu pojištění splněny.

Postupem času se však ukázalo, že použití termínu „pojistný zájem“, tedy primárně soukromoprávního institutu ve smyslu § 2761 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále „občanský zákoník“) sloužícího zcela jiným účelům, než bylo zamýšleno v rámci ZDP, není příliš vhodné. Vznikají tím totiž značné výkladové nejasnosti a právní nejistota jak na trhu, tak i mezi zákazníky. Tato nejistota se pak dotýká i produktů, které jsou na trhu dlouhodobě flotilově poskytovány a které zákazníci standardně očekávají jako určitý druh doplňkové služby. Jedná se např. o cestovní pojištění či jiné druhy pojištění k platebním kartám nebo účtům, které by bylo jinak nutné sjednávat individuálně před každou jednotlivou cestou do zahraničí a u kterých by individuální kontraktace i výrazně prodražila cenu pojištění.

Vzhledem k neustále se zrychlujícímu technologickému a společenskému vývoji navíc dochází ke změnám v požadavcích zákazníků na pojistné produkty, přičemž § 4 ZDP by neměl působit jako určitý veřejnoprávní zámek pro možné budoucí inovace, k čemuž by však mohlo docházet při izolovaném dodržování jazykového a terminologického pojetí pojistného zájmu.

Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je tedy odstranění výše uvedených interpretačních pochybností, které vyvolalo použití institutu „kvalifikovaného“ pojistného zájmu a zachování možnosti i nadále poskytovat flotilovým způsobem některé druhy pojištění. Jedná se například o cestovní pojištění nabízené cestovními kancelářemi nebo finančními institucemi, pojištění schopnosti splácet, pojištění prodloužené záruky. Pokud by pojištění osobních věcí (tj. věcí, které má zákazník obvykle u sebe v souvislosti s platební kartou a k jejich odcizení, ztrátě či zničení pak dochází obvykle spolu s platební kartou či jejich prostřednictvím obsluhuje své bankovní služby) přímo souviselo s prodáváním zbožím nebo poskytovanou službou, lze si představit, že i toto pojištění by splnilo podmínku uvedenou v odstavci 7 písm. a) bodu 1. Konkrétně si lze představit takovou souvislost u odcizení, ztráty či zničení peněženky nebo mobilního telefonu.

Nadále však platí, že primární vztah pojistníka a pojištěného nesmí být uměle vytvořen pouze pro účely nabízení pojištění, ale musí reálně existovat a skutečně souviset s prodejem zboží nebo poskytováním služby, tedy s primárním důvodem k navázání obchodního vztahu pojištěného s pojistníkem. Obdobně takový účel platí i v případě dalších situací uvedených v § 4 odst. 7 písm. a) ZDP.

Návrh dále obsahuje drobná doplnění, která znamenají zpřesnění platného textu, vyplývají z potřeby ochrany spotřebitele, včetně doplnění informační povinnosti pojišťoven vůči ČNB a zmocnění ČNB k úpravě podrobností této povinnosti ve vyhlášce.

Návrh byl projednán s MF jako předkladatelem zákona i ČNB.

Informační povinnosti vztahující se k rezervotvornému životnímu pojištění se rozšiřují o sdělení týkající se očekávané výše plnění z pojištění (při dožití se sjednaného věku či události), přičemž kalkulace tohoto odhadu má vycházet z užití tří různých úrokových sazeb, odrážející možný různý vývoj výnosnosti na trhu. Ustanovení představuje doplnění implementace směrnice Solvency II pro distribuci rezervotvorného životního pojištění.

K části desáté, čl. XII

Účinnost

Navrhuje se účinnost tak, aby byla minimálně 30denní legisvakance a aby účinnost nenastala v polovině měsíce. Z důvodu právní jistoty při placení správních poplatků a prodloužení oprávnění k činnosti je žádoucí, aby změny v zákoně o správních poplatcích a v zákoně o doplňkovém penzijním spoření neproběhly v době, kdy se správní poplatky platí, tedy v době od 1. 10. 2019 do 2. 12. 2019. Navrhuje se proto, aby účinnost těchto částí novely nastala prvním dnem následujícího kalendářního čtvrtletí, tedy pravděpodobně 1. 1. 2020, při výraznějším zpoždění legislativního procesu případně i 1. 4. 2020.

V Praze dne 28. ledna 2019

Předseda vlády:

Ministryně financí: